

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ο Όδος Προαστείου, αρ. 10
Αί συνδρομαί αποστέλλονται απ' ευθείας εις Αθήνας διά γραμματοσύμην, αρτονομισμάτων, χρυσού κτλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πέτρον Μαέλ : ΤΟ ΤΟΡΠΙΛΟΒΟΛΟΝ 29, ναυτικόν μυθιστόρημα, (μετά εικόνων), κατά μετάφρασιν Χαρ. Αρρίαν, — Δέοντος Δέ-Τερσώ : Η ΜΗΤΗΡ ΤΡΕΛΛΗ, Συμυραϊκόν μυθιστόρημα κατά μετάφρασιν Δηλ. — Ίωακείμ Βαλαβάρη : ΑΛΗΘΕΣ ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ. — Η ΚΥΡΙΑ ΡΟΣΖΙΑΚΑΕΝ. Ιστορικόν γαλλικόν διήγημα.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προπληρωτέα

Εν Αθήναις φρ. 8, ταίς επαρχίαις 8,50
έν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῶ 15.
Εν Ρωσίᾳ ρούβλια 6.

Ἀπό τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς ἀρξόμεθα τῆς δημοσιεύσεως ὠραίου καὶ δραματικωτάτου μυθιστορήματος τοῦ μεγάλου καὶ δημοτικωτάτου ρώσσου μυθιστοριογράφου ΒΣΕΒΟΛΟΔ ΚΡΕΣΤΟΦΣΚΗ ὑπὸ τὸν τίτλον :

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Τὴν μετάφρασιν ἐφιλοτέχνησεν ἐκ τοῦ ρωσικοῦ πρωτοτύπου, ὁ γνωστός τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις μεταφραστὴς κ. Ἄγ. Γ. Κωνσταντινίδης.

Λήξαντος τὴν 31^{ην} Ὀκτωβρίου τοῦ Ε' ἔτους τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων», ὅσοι τῶν κκ. Συνδρομητῶν μας ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσωσι καὶ κατὰ τὸ ΣΤ' ἔτος, παρακαλοῦνται ν' ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν ἐγκαίρως, ἵνα διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἀποσταλησομένης ἀποδείξεώς των συμμετάσχωσι τοῦ

ΛΑΧΕΙΟΥ ΒΙΒΛΙΩΝ ΔΡ. 264,
ὄπερ χάριν τῶν τακτικῶν καὶ τῶν ἀπὸ 1^{ης} Ὀκτωβρίου ἐγγραφέντων ἢ ἐγγραφησομένων κ.κ. Συνδρομητῶν ἡμῶν συνεστήθη.

Παρακαλοῦνται οἱ κκ. ἀνταποκριταὶ ἡμῶν νὰ κανονίσωσι τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ λήξαντος Ε' ἔτους, ἀποστείλωσι δ' αὐτοὺς μετὰ τοῦ ἀντιτίμου ἀπ' ευθείας πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΕΛ

ΤΟ ΤΟΡΠΙΛΟΒΟΛΟΝ 29

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο μακρὰ, ἔλεγε δὲ τὰ ἐξῆς :

«Λεσποινίς,

«Οὕτω μόνον μοι ἐπιτρέπεται νὰ σὰς ἀποκαλῶ, δὲν εἶνε ἀληθές ; Ἀκόμη δὲν συνείθισα νὰ προφέρω ἀλλέως τὸ ὄνομά σας. Καὶ ὅμως ὁ Θεὸς γινώσκει πόσον ἡ καρδιά μου ὑμνεῖ τὸ ὄνομα αὐτό, τὸ λατρευτόν, καὶ διὰ τινῶν χαρακτήρων εἶνε ἐγγεγραμμένον εἰς τὰ βῆθη τῶν λογισμῶν μου εἰς τὰ μυχαιάτα τῶν ὀνειρῶν μου !

«Πόσον εἶσθε μακρὰν ! Ὅταν ἀναλογίζωμαι τὰ χίλια πεντακόσια χιλιόμετρα, ἅτινα μὰς ἀποχωρίζουσι, σκέπτομαι ἐὰν θὰ διανύσω πάλιν τὴν ὁδὸν τῆς Τουλόνης, τὴν ἀγροῦσαν πρὸς τὴν ἑπαυλίαν Ἐριν, ἐνθα λίαν εὐτυχῆς βεβαίως ἀφῆκα νὰ ἐκφυγῇ ἐκ τῶν χειλέων μου τὸ ἀπόρητον τῆς ζωῆς μου. Καὶ κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν στιγμὴν καθ' ἣν χαράσσω τὰς παρούσας γραμμάς, συλλογίζομαι μήπως πάντα ταῦτα δὲν εἶνε ἀληθῆ, μήπως εἶδα ὄνειρον ἐξαίσιον, οὐ ἀκόμη διαρκεῖ ἡ γοητεία, ἀλλ' ὅπερ ἦδη ὑπέστη τὴν πρώτην ἀμυγῆν τῆς ὀδύνης.

«Ἐπειτα συλλογίζομαι ὅτι πάντα ταῦτα εἶνε ἀληθῆ, ὅτι ὁ χάρτης αὐτὸς θὰ πετάξῃ πρὸς σὰς, ὅτι θὰ σὰς κομίσῃ τὸ σέβας, τὴν λατρείαν τοῦ λογισμοῦ μου. Συλλογίζομαι ὅτι αἱ χεῖρές σας θὰ τὸν κρατήσωσιν, ὅτι θὰ συντρίψωσι τὴν σφραγίδα καὶ ἐκ τῶν προτέρων συμμετέχω τῆς μελλούσης αὐτῆς θωπείας. Ἄν ἐτόλμων ἄπαξ, ἄπαξ μόνον νὰ σὰς εἶπω : Λευκὴ μ. . . .», ἀλλ' ὄχι βλέπετε ὅτι δὲν τολμῶ ἀκόμη. Ἡ γραφὴ μου τρέμει πολὺ καὶ δὲν δύναται ν' ἀποτελειώσῃ τὴν

φράσιν. Δὲν δύναται τις νὰ γράψῃ ψίθυρον καὶ τὰ πάντα ἐν ἐμοὶ ψιθυρίζουσι τὸ προσφιλέσ σας ὄνομα.

«Πόσον μακρὰν εἶσθε ! Ποῦ εὐρίσκεσθε κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ; Τί κάμνετε ; Μένετε ἐντὸς τοῦ περιπτέρου ἢ ὀφείλω νὰ σὰς ἀναζητήσω εἰς τὴν αἴθουσαν, ὑπὸ τὰ παραπετάσματα, ἅτινα ἀπέκρουψαν τὴν σιωπηλὴν μου ἔκστασιν ; Ἀδιάφορον. Ὅπου καὶ ἂν εἶσθε σὰς συνοδεύω. Ἀκολουθῶ ἕκαστον βῆμά σας, βλέπω κυμαινομένην τὴν σκιάν σας. Καὶ ἐν τούτοις εὐρίσκομαι εἰς . . . Χερβοῦργον ! Καὶ σεῖς εἶσθε εἰς Κάννας.

«Ὁ Ὀκεανὸς μου εἶνε ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς τῆς Μεσογείου σας . . . Δὲν ἔχει οὐδὲ τὸ μεϊδιάμα οὐδὲ τὸ γόητρόν της. Καὶ ὁ οὐρανὸς δὲν βλέπω δὲν ἔχει τὸ κυανοῦν χρῶμα τοῦ ἰδικοῦ σας. Ἐδῶ τὰ νέφη εἶνε βαρέα καὶ ὁ θόλος τοῦ οὐρανοῦ φαίος. Τὰ κύματα, ἅτινα με λικνίζουσι ἐκεῖ πέραν, ἐδῶ με σαλεύουσι ἀνηλεῶς. Ἄφησα τὴν διοίκησιν τοῦ προσφιλοῦς μου 29, ὅπως ἀναλάβω τὴν διοίκησιν ἐτέρου τορπιλλοβόλου, ὅπερ λαμβάνει μέρος ἐνεργῶν εἰς τὰ γενόμενα πειράσματα.

«Ἐξακολουθεῖτε νὰ ἐνδιαφέρησθε περὶ τῶν πειραμάτων μας ; Δὲν ἐκάμαμεν πολλὰ μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ δὲν θὰ ζημιωθῶμεν ἀναμένοντες. Ἄλλως τε, δύο μόλις ἡμέραι παρήλθον ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μου. Μετὰ δύο ἡμέρας κατὶ θὰ δύναμαι νὰ σὰς διηγηθῶ».

Ἡ ἐπιστολὴ διεκόπητο ἐνταῦθα, ἤρχιζε δὲ πάλιν ὑπὸ ἡμερομηνίαν τῆς ἐπαύριον.

«Χθὲς ἀνετινάξαμεν τρεῖς τορπίλλας. Τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἦτο κατὰ πάντα ἀποφαστικόν. Ἀπαιτεῖται ἀκόμη τελειοποιήσις.

«Θὰ προσπαθῆσω νὰ σὰς διηγηθῶ τὸ γεγονός ὅσον τὸ δυνατόν εὐκρινέστερον. Φθάνει νὰ μὴ σὰς κουράσῃ !»

Καὶ ἡ ἐπιστολὴ εἰσῆρχετο εἰς τὴν καθαυτὸ διήγησιν. Μὲ ὕφος ἀπλοῦ ν, ἀπέριττον, ζωηρὸν ὁ ἀξιωματικὸς ἐξέθετε τὰ συμβάντα, καταλείπων τρόπον τινὰ

εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα τὴν εὐγλωττίαν.

Ἐπρόκειτο περὶ δοκιμῆς τῆς ἐκκρηκτικῆς δυνάμεως. Εἶχον προετοιμάσει ἐπιτήδες παλαιὸν σκάφος ὅπως ὑποστῇ τὴν ἐκ τῆς τορπίλλης σύγκρουσιν. Ἐλήφθη ἐκ τῶν προτέρων τὸ μέτρον νὰ ἐφοδιασθῇ τὸ σκάφος αὐτὸ δι' ἀτμομηχανῆς καὶ ἔλικος. Τὸ διδόμενον πρὸς λύσιν πρόβλημα συνίστατο εἰς τὰ ἑξῆς: 1^{ον} ἂν ἡ ἐκκρηξις τῆς τορπίλλης προκαλεῖ τὴν καταθύβισιν τοῦ κινουμένου σώματος, οἷον δῆποτε καὶ εἶνε ἂν τοῦτο. 2^{ον} ἂν διακόπτη τὴν αὐτοματικὴν κίνησιν τοῦ σώματος αὐτοῦ.

Ἐξ ὑπερβολικῆς προνοίας καὶ ὅπως ἐξασφαλίσθωσιν αἱ κράτισται ὅσον τὸ δυνατὸν συνθήκαι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν, προσήρμωσαν τὴν ἐκκρηκτικὴν μηχανὴν εἰς τὸ κινούμενον πλοῖον. Ἐπὶ πλέον δὲ προσήρμωσαν αὐτὴν εἰς μέρος ἐντελῶς ἐπίπεδον τρόπιδος, ὅπως μὴ τὸ καμπύλον τοῦ σχήματος ἀντιτάξῃ ἐμπόδιον. Ἄν ἐκ τῆς συρροῆς πασῶν τούτων τῶν περιστάσεων δὲν κατεδείκνυτο φανερὰ ἢ ὑπεροχὴ τῆς καταστρεπτικῆς μηχανῆς, κατ' ἀνάγκην ὄφειλον νὰ συμπεράνωσιν ὅτι ἦτο ἀβλαβὴς ἢ τοῦλάχιστον ἀνεπαρκῆς.

Κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ὥραν τὸ προωρισμένον εἰς πιθανὴν καταστροφὴν σκάφος ἤρχισε νὰ κινῆται ὑπὸ τὴν ὄθησιν τῆς ἔλικος, συγκρατούμενον πάντοτε ὑπὸ κάλω, μὴ ἐπιτρέποντος αὐτῷ ν' ἀπομακρυνθῇ πέραν τῶν ἀπαιτουμένων ὀρίων. Ἐτέθησαν εἰς συναφείαν οἱ δύο πόλοι καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ ἐκκρηξις εἰς ἀπόστασιν. Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι τὸ θέαμα δὲν ἦτο τόσον γραφικόν, ὅσον ἐκ τῶν προτέρων εἰκάζετο.

Δὲν θεαθῆν στήλη ὕδατος ἀνυψουμένη ὡς σίφων, οὐδ' ἐκπυροσκόρπησις ἠκούσθη ἤχηρὰ συγκλονοῦσα βιαίως τὰ στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρας. Ἐν ἐνὶ λόγῳ οὐδὲν ἐπηκολούθησεν ἐκ τῶν τῆς συνήθους σκηνηκῆς διασκευῆς δι' ἧς ἀναπαριστῶσιν εἰς τὰς εἰκόνας τῶν οἱ κύριοι καλλιτέχναι, οἵτινες οὐδέποτε εἶδον τὸ φαινόμενον. Σφοδρὸς κλυδωνισμός, οὔτινος προηγήθη ταχύς κοχλασμός, ἔδειξεν αἴφνης τὴν θάλασσαν ὡσεὶ αἰφνιδίως ἐξογκωθεῖσαν ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν ἀερίων.

Ἐπειτα ἐφάνη τὸ σκάφος προσβληθὲν εἰς τὸ πλευρόν, παραμερίζων βιαίως, κλίνον ἐκ τοῦ σφοδροῦ κυματισμοῦ καὶ τέλος βυθιζόμενον μετὰ βραδύτητος, ἧτις θὰ ἐπέτρεπε νὰ ἐνεργηθῇ ἡ σωτηρία παντός τοῦ πληρώματος τοῦ σκάφους, ἂν ἤθελε φέροι πλήρωμα. Τὰ διακρήματα δὲ τοῦ πλοίου δὲν διεπράγησαν διὰ μιᾶς ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν θλίψιν, τὴν παροχθεῖσαν ἐκ τῆς ἐκκρηξέως.

Ἀφοῦ ἐξηκριβώθησαν ταῦτα, παρετηρήθη κατόπιν ὅτι ὁ ἄξων τῆς μηχανῆς, καίπερ λυγισθείς, ἐξηκολούθησε τὴν ἐνεργειάν του. Δεύτερον πείραμα κατέδειξεν ὅτι τὰ ἐπιβιασθέντα ἐπὶ ἐτέρου σκάφους ζῶα δὲν ἐθανατώθησαν ἐκ τῆς ἐκκρηξέως, καίτοι ἐξηκολούθουν καὶ ταῦτα νὰ δεικνύωσι σημεῖα μεγίστου τρόμου. Ἐν συνόλῳ τὰ πειράματα ἐμετρίασαν ἀρκετὰ

τὴν πλάνην τῶν φίλων καὶ τῶν ὀπαδῶν τῆς τορπίλλης. Ἐφθασε σχεδὸν νὰ γίνηται λόγος περὶ ἐγκαταλείψεως αὐτῆς. Τὸ ὑπουργεῖον, ἔχον ἄλλην γνώμην, ἀπεφάνητο ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀπελισθῶσιν, ἀλλ' ὅτι δὲν ὄφειλον νὰ καταγείνωσιν εἰς νέας τελειοποιήσεις τοῦ καταδειχθέντος ὡς ἀνεπαρκοῦς πολεμικοῦ ἐκείνου μέσου.

Ταῦτα πάντα ἀφηγεῖτο ἡ πρὸς τὴν νεάνίδα ἐπιστολὴ τοῦ Φριδερίκου μετὰ συγκινητικῆς ἀφελείας, ὑφ' ἣν διεφάνητο ἡ ἐπιθυμία, ὅπως καθησυχάσῃ ἀπὸ τοῦ φόβου, οὗς εἶχε συλλάβει μετὰ τὸ θέαμα εἰς ὃ παρευρέθη, ἐν Τουλόνι. Ἡ Λευκὴ ἠὲ χαριστήθη ἐκ τῆς ἀβραῆς ταύτης προθυμίας τοῦ μνηστῆρός της. Οἱ ὠραῖοι ὀφθαλμοὶ της ὑγράνθησαν καὶ ὁ ἦχος τοῦ κώδωνος τοῦ γέμματος κατέλαβεν αὐτὴν ἐνφῆθρῆναι ἐπὶ τοῦ συντεθλασμένου χάρτου τῆς ἐπιστολῆς. Καὶ αὐτὴ ἐπίσης ἐψιθύρισε βυθίζουσα τὸ βλέμμα εἰς τὸν ὀρίζοντα ὁπόθεν ὁ ἥλιος εἶχεν ἤδη ἐξαφανισθῆ, καὶ ὃν ἐκάλυπτε βαφὴ ἰόχρους προάγγελος τοῦ ἐπικειμένου σκότους:

— Πόσον μακρὰν εἶνε!

— Ἄλλ' ὁ ἔρωσ δὲν ἦτο δι' αὐτὴν ὅτι ἦτο διὰ τὸν νεκρὸν ἀξιωματικόν, αἰσθημα ἀπόλυτον, ἀποκλειστικόν, κυρίαρχος καταλαμβάνων ὑπάρξεις τινὰς καὶ κατέχων αὐτὰς μέχρι τάφου. Ὁ θόρυβος, ἡ ἐξωτερικὴ κίνησις, ἡ ἐπανάληψις τῶν ἑξῶν της διεσκέδασαν βαθμηδὸν τὰς θλίψεις τῆς Λευκῆς. Ὅτε ἤλθεν ἡ τρίτη ἐβδόμας ἐξεπλήττετο καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία τῆς ἐπανόδου. Βεβαίως εἶδε μετὰ χαρᾶς πλησιάζουσαν τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Φριδερίκου, ἀλλὰ σχεδὸν ὠμολόγει πρὸς ἑαυτὴν ὅτι ἠδύνατο, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ μεγάλη βλάβη εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς μνηστῆς του, νὰ παρατείνῃ ἀκόμη τὴν ἀπουσίαν του, τὴν ὁποίαν τόσον ἀκόπως αὐτὴ ὑπέμενε.

Ἐν τοιαύτῃ μάλιστα ψυχικῇ καταστάσει ἔλαβε νέαν ἐπιστολὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ, ἐπιστολὴν πλήρη θλίψεως. δι' ἧς ἀνήγγελλεν αὐτῇ ὅτι κατὰ νεώτεραν διαταγὴν ἠναγκάζετο καὶ αὐθις νὰ διέλθῃ ἕνα μῆνα εἰς Παρισίους, ὅπως ἐκθέσῃ εἰς τὸ ναυαρχεῖον τ' ἀποτελέσματα τῶν γενομένων παρ' αὐτοῦ πειραμάτων ἐν Τουλόνι καὶ ἐν Χερσούργῳ. Ἡ Λευκὴ κατ' ἄρχαζ δυσηρεστήθη, ἔπειτα ὅμως ἐπαρηγορήθη. Παρηγορήθη μάλιστα πολὺ ταχέως, ἀποδεχθεῖσα ἀδιστακτικῶς τὰ συλλυπητήρια τῶν Γκιδάλ, οἵτινες ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ ἐπιμείνωσιν ἐπὶ τοῦ περιστατικοῦ τούτου.

Ἀναμφιβόλως, ἔλεγον, ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ τὴν ἀναβολὴν ταύτην ὡς εὐχάριστον, ὡς ἐνδεικνύουσιν τὴν ὑπόληψιν, ἣν ἔτρεπον οἱ προϊστάμενοί του πρὸς τὸν ὑποπλοίαρχον. Δὲν ἐκέρδιζεν ἄρα ἐκ τούτου κατὰ πολὺ τὸ μέλλον του, ἀφοῦ τοῦ ἔκαμνον τὴν τιμὴν νὰ τὸν ἐρωτῶσι, ν' ἀκούωσι τὴν γνώμην του περὶ ὧν εἶδεν; Οὐδεμίαν ἀμφιβολία ὅτι ἤθελον ἀναγνωρισθῆ δι' ἀμοιβῆς τινος οὐασθήποτε αἱ προσεγεθεῖσαι παρ' αὐτοῦ ἐκδουλεύσεις.

Ἡ νεανίς φυσικώτατα ἀπεδέχθη τὴν ἐξηγήσιν ταύτην, εὐρίσκουσα αὐτὴν λίαν εὐλογον. Δὲν ἦτο ἀρκετὰ ὀξυδερκής, ὡστ' ἂν ἀνεύρη τὴν ὑποκρυπτομένην εἰς αὐτὴν ψυχρότητα, ἧτις δὲν θὰ διέφευγε τὸν πεπειραμένον παρατηρητὴν. Ἀπεναντία ἠὲ χαριστήθη μάλιστα, διότι τοιοῦτο τρόπος ἔμελλε νὰ ἐξηκολούθησῃ τὸν ἀμέριμον βίον ἐν τῇ θορυβῶδει κοινωνίᾳ, τοσοῦτον μάλλον ὅσον καὶ ἡ κυρία Πλεμὸν ἐλθοῦσα ἀνήγγειλεν ὅτι ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ εἰς Παρισίους, ὅπως διανύσῃ ἐκεῖ μετ' αὐτοῦ τὸ διάστημα τοῦ μηνός, καθ' ὃ ὄφειλεν αὐτὸς νὰ παραμείνῃ.

Ἐκείθεν ἔμελλε πάλιν νὰ μεταβῇ εἰς Βάννην. Ἀπεχαιρέτισεν αὐτοὺς λίαν φιλίως ἄλλ' ἡ Λευκὴ ἐφάνη λίαν τεταραγμένη. Ἐνόησεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε πολὺ πεποιθήσις εἰς τὴν εὐχὴν: «καλὴν ἐντάμωσιν!» τῆς χήρας. Ὅσον μεμονωμένη καὶ ἂν ἔζη ἡ κυρία Πλεμὸν τὴν εἶχεν ἐκτιμήσει καλῶς, βεβαίως δὲ ἡ ἐξαιρετος αὐτῆ γυνὴ ἐπέισθη ὅτι δὲν ἦτο ἡ ἀρμόζουσα εἰς τὸν υἱὸν της σύζυγος. Τὴν εὐρίσκε λίαν ἐπιπόλιον καὶ ἐλαφρὰν. Αἱ ἀληθεῖαι αὐταὶ αἱ εἰσχωροῦσαι ἤδη εἰς τὸ πνεῦμα τῆς δεσποινίδος Διλλιέρ ἦσαν ἤμισα παρήγοροι. Ἦσαν μάλιστα προσβλητικοὶ δι' αὐτὴν καὶ ἐπειδὴ ἡ Λευκὴ ἦτο πλάσμα ὑπερήφανον, ὅπερ δὲν ἀπηνεῖτο οὐδὲ τὰ σφάλματά της αὐτὰ, δὲν ἠδύνατο κατὰ τὸ παρὸν ν' ἀρυσθῇ ὄφελος ἐκ τῶν ἐνδομύχων ἐλέγχων τῆς συνειδήσεώς της.

Φυσικῶ τῷ λόγῳ, ὁ θριαμβεύσας ἐκ τῶν δισταγμῶν αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν δυσαρρεσκείων κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ της ἦτο ὁ Γκιδάλ. Μετὰ μεγίστης ἐπιτηδειότητος ἐξεμεταλλεύθη καὶ αὐτὰς τὰς ἐπιφάσεις. Ἐξώθησε τὴν νεάνίδα εἰς ἀπερισκέπτους διασκέδασεις. Ἡ Λευκὴ, καίπερ ἀγνή κατὰ βῆθος, διεκινδύνευσε ἐν τάχει τὴν ὑπόληψιν της καὶ ἐδικαίωσε τὰς σπερμολογίας καὶ τὰς συκοφαντίας.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδεμίαν εἰδησις περὶ διαρρήξεως τοῦ μελετωμένου συνοικεσίου δὲν εἶχεν ἀκόμη γνωσθῆ, εὐρέθησαν ἀγαθὰ τινὰ ὑποκείμενα, ἔτοιμα νὰ προτρέξωσι τῶν γεγονότων καὶ νὰ κηρύξωσιν ὅτι ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Φριδερίκος περὶ τῶν λαμβανόντων χώρων.

Τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἦτο ἀσυνείδητον ν' ἀφεθῇ ἐπὶ πλέον ὁ καλὸς ἐκεῖνος νέος ἐν τῇ ἀγνοίᾳ, ὡς πρὸς τὰς παρεκτροπὰς τῆς μνηστῆς του. Αἱ ἥττοι ἐπιγόμεναι ἐκ τῶν εὐσυνειδήτων τούτων παραινετιδῶν δὲν ἦσαν, ἐννοεῖται, ὅσαι εἶχον θυγατρικὰς πρὸς ὑπανδρείαν.

Καὶ νῦν, ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἤδη ἡμίσεος τοῦ ἀπαισίου ἐκείνου μηνός, ὁ Λεοπόλδος ἠδύνατο νὰ εἶπῃ ὅτι εἶχεν ἀνακτῆσει τὸ ἀπολεσθὲν ἔδαφος. Ἡ Λευκὴ κεκμηκυῖα, πλήττουσα, ἐφέρετο ἡρέμα πρὸς τὰς ἀγκάλας τοῦ προικοθήρα ἐκείνου, ὠθουμένη ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης, ἣν ἀδίκως περιεφρόνει.

Τὰ πράγματα εὐρίσκοντο εἰς τὸ σημεῖον τούτου, ὅτε, ἐξ ἀνάγκης ὅπως παρουσιασθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, ὁ Γκιδάλ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του.

Π'

Ἐν τούτοις ὁ Φριδερίκος Πλεμόν ἐπληττε θνασίμως ἐν Παρισίοις. Ἐκτός τοῦ ὅτι εἶχεν ὑποστῆ ἐν Χερβούργῳ αὐτοῦ σημαντικὴν ἐργασίαν καὶ κόπου, ὄρισθη αὐτῷ πρὸς ἀνάπαυσιν δῆθεν ὑπηρέσια, ἣτις ἐχορήγει αὐτῷ ὀλιγωτέραν ἐτιμωρίαν. Τὰς σπανίας ταύτας ὥρας κατέδιδεν ἀφιέμενος εἰς ποιητικὴν ῥέμβην. Εἰς τὰ ἀνδρικά του στήθη ἐπαλλε καρδιά πλήρης ἔρωτος καὶ μέθης. Αἱ καθημεριναὶ ἀσχολαίαι καὶ ὁ πυρετώδης βίος τῆς πρωτευούσης ἐπέζον τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ, ὡς καταχθόνιος ἐπιβάτης.

Ἐπιτόμα μᾶλλον τὴν μόνωσιν, τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸν πρῶτόν του βίον, τὰς μακρὰς ὥρας τῆς σκέψεως, καθ' ἃς ἠδύνατο ν' ἀφῆθη εἰς τὴν λατρείαν τῶν ἀναμνήσεων. Βεβαίως ἐκ Τουλόνης εἶχεν ἀπέλθει μετὰ σκληρᾶς ἀμφιβολίας ἐν τῇ καρδίᾳ, ἥς τὴν ὀδύνην εἶχον ἐπαυξήσει αἱ πρῶται τοῦ χωρισμοῦ ἡμέραι. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ κλείσῃ τὴν θύραν τῆς καρδίας του εἰς τὴν ἐλπίδα; Μήπως αὐτὴ δὲν ἐπανερχεται καὶ δὲν εἰσχωρεῖ ὑπὸ τὸ πλέον ἀσήμαντον πρόσχημα, ὁμοῦ μὲ μίαν ἀκτίνα ἡλίου, μὲ τὴν ἠχὴ γέλωτος, μὲ τὴν θωπεϊάν ἄσματος παροδικῶς ἀκουσμένον;

Ὁ Πλεμόν λοιπὸν προσηλοῦτο περισσώτερον εἰς τὰς εὐτυχεῖς στιγμὰς ἢ εἰς τὰς ζοφερὰς ἀναμνήσεις. Ἐπανέβλεπεν, ἀνεζωογονοῦναι νοερῶς τὰς πλήρεις ἀφώνου μέθης κατὰ μόνας συνεντεύξεις των. Δὲν τοῦ εἶχεν εἶπει ἄρα γε ὅτι τὸν ἠγάπα; Δὲν πρέπει τις ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τοῦ λόγου γυναικός, ὅταν ὁ λόγος αὐτὸς εἶνε ἐλεύθερος καὶ αὐθόρμητος, ὅταν αὐτὸς εἶνε ἀπόρροια θελήσεως ἐσκεμμένης καὶ αἰσθημάτων ἀμέσου. Ἄλλως τε, ποῖαν ἀφορμὴν εἶχεν ὅπως ἀμφιβάλλῃ; Τί παρεκίνησε τὴν Λευκὴν εἰς τὴν ὁμολογίαν; Ἦτο νέα, ὠραία, πλουσία καὶ ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος δεσμὸς προῆλθεν ἐξ ἰδίας αὐτῆς ἐκλογῆς.

Τὴν τὸσον ποθητὴν ἀνάπαυσιν ὁ Φριδερίκος δὲν εὗρεν εἰς Παρισίους. Παρεκτός δύο συνεδριάσεων, καθ' ἃς προσεκλήθη ν' ἀναγνώσῃ μίαν ἐκθεσιν πρὸς τὸ συμβούλιον τοῦ Ναυαρχείου, τὸ λοιπὸν τῆς ὀχληρᾶς καὶ ἀχρήστου ὑπηρεσίας του συνίστατο εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν διαμονὴν του ἐπὶ πολλὰς ὥρας καθ' ἐκάστην εἰς τινα γραφεῖα τῆς Βασιλικῆς ὁδοῦ. Ἡ ἐργασία, περὶ ἣν κατεγίνετο, ἦτο λίαν ἀχαρῖς, συνίστατο εἰς ἐπιθεώρησιν ἀριθμῶν, εἰς διορθώσεις σχεδίων, εἰς ἐξέτασιν καὶ ταξινομήσιν ἀναριθμητῶν ἀνακοινώσεων περὶ καταπληκτικῶν ἐφευρέσεων, ὧν οἱ ἐφευρέται ἦσαν ὅλοι μεγαλοφυεῖς παρεγνώρισμα. Μεταξὺ τοῦ πλήθους τῶν ἀνακοινώσεων αὐτῶν ὁ ὑποπλοίαρχος ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ ὀλιγίστας μόνον, ἃς ἔκρινεν ἀξίας ἐξετάσεως καὶ ἃς ἀριθμήσας παρέπεμψε μετ' ἐπισημειώσεως πρὸς τὰς ἀρμοδίας διευθύνσεις.

Ὁ Πλεμόν εἰργάζετο ἐντὸς μικροῦ τε-

τραγῶνου δωματίου, εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα τοῦ ὑπουργείου, φωτιζομένου ἐκ τοῦ μέρους τῆς στενῆς αὐλῆς τοῦ καταστήματος. Ὑπὸ τὸν ἀμαυρὸν οὐρανὸν τοῦ Δεκεμβρίου, οἱ φαιοὶ τοῖχοι ἐξαπέστελλον ὑγρὰν καὶ μελαγχολικὴν ἀντανάκλασιν. Ὑπὸ τὸ θολὸν αὐτὸ φῶς ἐξήταζε τὰ κινεῖσάντα χειρόγραφα, ἐν οἷς ἐμπερικλείοντο τόσαι ζῶσαι ἢ νεκραὶ πλάναι.

Ὑπῆρχον μεταξὺ τῶν σχεδίων αὐτῶν τινὰ χρονολογούμενα πρὸ πολλοῦ. Οἱ καταρτίσαντες αὐτὰ εἶχον ἴσως ἐξαφανισθῆ, καταβληθέντες ὑπὸ τῆς πενίας καὶ τῆς ἀπελπισίας, ἀφήσαντες τὴν θέσιν κενὴν εἰς ἄλλους φαντασιοκόπους. Τὰ πλέον πρόσφατα σχέδια δὲν ἦσαν καὶ τὰ μᾶλλον σαφῆ καὶ πρακτικά. Ὁ Πλεμόν ἐφιλοσόφει ἀκουσίως πρὸ τῆς καταφόρου ἐξ ἐγγράφων τραπέζης ἐκείνης. Ἀπέκτα αὐτόθι πειρὰν περὶ τῶν βαθμῶν τῆς ἀνθρωπίνης νοσημοσύνης καὶ ἐβεβαίωτο ὅτι εἰς ἐποχὴν τεταραγμένην, οἷα ἡ ἡμετέρα, ἡ ἀταξία τῶν ἀτομικῶν διανοητικῶν δυνάμεων εἶνε ἀπαύγασμα τῆς γενικῆς συγχύσεως.

Οἱ πλεῖστοι τῶν κατὰ φαντασίαν ἐφευρετῶν αὐτῶν δὲν ἦσαν εἰδήμονες τῆς τέχνης. Ἐν Γαλλίᾳ ἐπικρατεῖ παρὰ πολλοῖς ἡ διηνεκὴς μανία ὅπως ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς τάξεως των. Μεταξὺ τῶν ἐφευρετῶν τῆς παγκλαστίτιδος καὶ ἄλλων τοιούτων πανισχυρῶν ὕλων, ὀλιγοὶ ἦσαν οἱ ναυτικοί, κάπως δὲ περισσώτεροι οἱ μηχανικοί, ἀλλὰ τὸ μέγα πλῆθος ἀπετέλουν κυρίως οἱ ὥρολογοποιοί, οἱ μηχανουργοί, οἱ χημικοί, οἱ φαρμακοπῶλαι καὶ αὐτοὶ οἱ φωτογράφοι, πάντες ὅσοι τέλος, ἐπειδὴ ἔνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐποιοῦντο χρῆσιν τινῶν μιγμάτων, ἐφαντάζοντο ὡς ἐκ τούτου ὅτι ἦσαν ἱκανοὶ νὰ προικίσωσι τὴν ἀνθρωπότητα διὰ νέας καταστρεπτικῆς ὕλης. Ὁ Πλεμόν, μεταξὺ τῆς σωρείας τῶν αἰτήσεων, ἀνεῦρε καὶ τρεῖς ἀφορώσας εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἐλληνικοῦ πυρός!

Ἦ πόσον ἠθελεν ἀηδιάσει καὶ καταρασθῆ, τὸ ἐπάγγελμά του τὸ ἀνωφελές εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ἂν δὲν ἠθελεν ἔχει πάντοτε ζωηρὰν τὴν ὑψηλὴν συναισθησιν τοῦ καθήκοντος!

[Ἐπεται συνέχεια].

ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΣ

ΛΕΟΝΤΟΣ ΔΕ - ΤΕΝΣΩ

Ἡ ΜΗΤΗΡ ΤΡΕΛΛΗ

ΣΜΥΡΝΑΪΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

— Ἄ! οὐδὲν γινώσκω; Δὲν με πιστεύετε! Λοιπὸν, ἀκούσατε. Ἐνθυμεῖσθε τὴν ἐσπέραν, καθ' ἣν ὁ πατήρ μου μὲ διέκοψεν, ἐνῶ ὠμίλουν περὶ τῆς Μαρίας Βαρσαβάρ, τῆς ἀπαχθείσης ὑπὸ τούρκου

ἀξιωματικοῦ; Οὐδ' ὑμεῖς, οὐδ' ἐγὼ ὑπαπτεύομεν τότε ὅτι ἡ Ἐλενίτσα ἦτο θυγάτηρ της.

— Σιωπήσατε, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος; ἡ ἐφεύρεσις εἶναι ἄτιμος.

— Ἀληθῶς; ἀπήντησεν ἡ Ἀννέττα ἀγερώχως. Τότε ζήτησατε ἀπὸ τὸν ἐπίτροπον τῆς Ἐλενίτσας νὰ σᾶς δεῖξῃ τὴν γεννητήριον πρᾶξιν αὐτῆς. Γινώσκετε ὁμῶς κάλλιστα ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἐφεύρεσις, διότι ἄλλως δὲν θ' ἀνεχωρεῖτε τὸσον αἰφνιδίως πρὸ δύο ἐτῶν!

Ἡ φωνὴ τῆς γυναικὸς ἐκείνης ἦτο τὸσον ἀσφαλῆς, αἱ φράσεις αὐτῆς ἀπέπνεον τὸσον μῖσος, ὥστε ὁ Μαυρίκιος ἐφοβήθη. Ἀνεμνήσθη ἐν ἀκαρεῖ τῆς πρὸ διετίας ταραχῆς τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Χάρρισων μετ' αὐταπαρνήσεως ἀποδοχῆς τῆς ἀποποιήσεως τοῦ γέροντος ἱατροῦ, ἐσκέφθη δ' ὅτι ὁ λόγος τῆς ἀποποιήσεως δὲν ἐξετέθη σαφῶς ἐν τῇ πρὸς τὸν Χάρρισων ἐπιστολῇ τοῦ πατρός του, ὅτι οὐδ' αὐτός, οὐδ' ὁ πατήρ του εἶχον ἐξηγήσει, ὅτι ἡ ἀποποιήσις εἶχε λόγον τὴν παραφροσύνην τῆς μητρὸς τῆς Ἐλενίτσας, καὶ συνεπέραναν ὅτι ὁ γέρον Σκῶτος θὰ ἠπατήθη ὡς πρὸς τὸν λόγον τῆς ἀρνήσεως, διότι ὑπαιτιγμός ἀπλοῦ οἰκογενειακοῦ δυστυχήματος δὲν ἦθελε πείσει αὐτόν, ψύχραιμον καὶ θετικὸν ἄνδρα, νὰ κλίνη τὴν κεφαλήν. Ὁ Μαυρίκιος ἠσθάνθη αἰφνης ὅτι ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Ἐλενίτσας ὑπάρχουσα ἀβυσσὸς ἐγένετο βαθύτερα, διὰ φωνῆς δ' ἀποπνιγομένης ὑπὸ τῆς συγκινήσεως ἠρώτησε τὴν Ἀννέτταν:

— Πλὴν, τέλος, παρὰ τίνας ἐμάθετε ὅ,τι οὐδεὶς γινώσκει;

Ἐκείνη ἐτήρει σιγὴν τὸ ἀνακριτικὸν ὕψος τοῦ Μαυρικίου ἀνησύχει αὐτήν, διότι δὲν το εἶχε προῖδει, ἐὰν δ' ἠδύνατο ν' ἀνακαλέσῃ ὅ,τι εἶχεν εἶπει, ἠθελε τὸ πράξει εὐχαρίστως.

— Πρέπει ν' ἀποκριθῆτε, ἐπέμεινε λέγων ὁ νεανίας καὶ θλίβων ἰσχυρῶς τοὺς σφυγμοὺς τῆς ὠραίας κυρίας, διὰ τῶν τρεμόντων δακτύλων του. Εἶπατέ μοι τίς σᾶς ἐπληροφόρησεν ἢ ὁμολογήσατε ὅτι ἐψεύσθητε. Δὲν θ' ἀφήσω ὑμᾶς, ἐὰν μὴ εἴπητε τὴν ἀλήθειαν.

— ὦ! εἶπεν ἐκείνη, μοὶ προξενεῖτε πόνον, θραύετε τὰ ὄστα μου! Ἀφήσατέ με! Ἀπὸ τὸν σύζυγόν μου ἔμαθα τὴν λυπηρὰν αὐτὴν ἱστορίαν.

— Ἐχει καλῶς. Θὰ ὑπάγω νὰ τῷ ὀμιλήσω. Πλὴν ὅ,τι εἶπετε, ἀληθές ἢ ψευδές, χωρίζει ἡμᾶς διὰ παντός.

Ἡ νεαρὰ γυνή, καταβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ φόβου, ἀπελπισθεῖσα καὶ συνελθοῦσα εἰς ἑαυτὴν ἐκ τῶν διεγειρασθῶν τὰς αἰσθήσεις τῆς συγκινήσεως, εἶχε γονυπετήσει ἐνώπιον τοῦ Μαυρικίου καί, ἐπιλαβομένη τῶν χειρῶν του, ἔθλιβεν αὐτὰς ἐπὶ τοῦ μῦθου κεκαλυμμένου καὶ παλλομένου στήθους της. Τί τοῦτο ἐσήμεναι; Ἐμελλε νὰ αἰτήσῃται συγγνώμην ἢ νὰ ρῆξῃ τὴν κραυγὴν τοῦ ἀπηλπισμένου πάθους;...

Ἡκούσθησαν φωναὶ προσεγγίζουσαι καὶ συκρατούμενοι γέλωτες. Ἀναμφιβόλως,

ἀνεζήτησε τις ἐξ εὐσπλαγχνίας τούς βραδύνοντας.

— Ἐλθετε, εἶπεν ἀποτόμως ὁ ἰατρός, δὲν εἶναι πρέπον νὰ εὐρωσιν ἡμᾶς ἐνταῦθα.

Ἡ Ἀννέττα ἠκολούθησεν αὐτὸν ἐν σιγῇ, διότι, κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἠδύνατο νὰ διδῆ αὐτῇ διαταγὰς ὡς πρὸς δούλην. Μετ' ὀλίγα δὲ λεπτὰ τῆς ὥρας, εἶχον ἀναμιχθῆ μετὰ τοῦ θορυβώδους πλήθους τῶν λοιπῶν προσκεκλημένων.

Τὸ θέαμα, ὅπερ παρείχε τὸ ὄροπέδιον τοῦ Γίγαντος, ἦτο γραφικώτατον. Δὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ καταπληκτικώτεράν ἀντίθεσιν. Ἐπὶ τὸ ἰσχυρὸν χόρτου, ἐν τῷ μέσῳ ἀπλέτου φωτός, εἶχε στρωθῆ μέγιστον τραπεζομάνδηλον, κεκαλυμμένον ὑπὸ ἀνθέων, χρυσταλλίνων καὶ ἀργυρῶν σκευῶν καὶ τροφίμων. Περί τὴν αὐτοσχέδιον ἐκείνην τράπεζαν, οἱ συνδαιτυμόνες, ἡμιεξηπλωμένοι ἐπὶ προσκεφαλαίων ὡς Ρωμαῖοι τῆς ἐποχῆς τῆς παρακμῆς τῆς Αὐτακρατορίας περὶ τὸ τρικλίνιον, εἶχον ἤδη ἀρχίσει τὴν ἔφοδον κατὰ τοῦ πιλᾶφ με ὄρυγας, τὸ ὅποιον ἔκρινον θαυμάσιον.

Ὁ Μαυρίκιος καὶ ἡ σύντροφός του θὰ ὑπεβάλλοντο εἰς πᾶσαν θυσίαν, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς ὑπολοίπου ἑορτῆς. Οὐχ ἤττον, ἐκάθισαν ὅσον ἠδυνήθησαν ἀπώτερῳ ἀλλήλων. Ἡ κυρία Μιλτιάδου ἔλαβε θέσιν πλησίον τῆς κυρίας Γεωργίου, μαντεύουσα, χωρὶς νὰ βλέπῃ, τὸ βλέμμα τῆς Ἐλενίτσας, ὅπερ μετ' ἀνησυχίας προσηλοῦτο ἐπ' αὐτῆς καὶ ἀκολούθως διηθύνετο πρὸς τὸ ἕτερον ἄκρον τῆς τραπέζης ἐπὶ προσώπου, ὅπερ ἐκ τῆς ταραχῆς του ἦτο δυσδιάγνωστον.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ὁ Λαβὸρδ ἔκαμνε περὶ τούτου παρατήρησιν πρὸς τὸν φίλον του, ἐνῶ παρεχώρει αὐτῷ τὸ ἡμισυ τοῦ προσκεφαλαίου του :

— Δι' εὐσπλαγχνίαν, ἀπόβαλε τὸ πένθιμον αὐτὸ ἦθος, ὅλοι σὲ παρατηροῦσιν.

Ὁμοιάσεις πρὸς καταδεδικασμένον εἰς θάνατον, πρὸς ὃν ἐκοινοποίησαν τὴν ἀπόφασιν.

— Πλανᾶσαι, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος· τὴν ἀπόφασιν γνωρίζω πρὸ πολλοῦ· ἀλλὰ μόνον ἔμαθον πρὸ ὀλίγου, ὅτι ὀφείλω ν' ἀποβάλλω πᾶσαν ἐλπίδα περὶ χάριτος.

Πράγματι δ' ἐφαίνετο ὁ δυστυχέστατος τῶν ἀνθρώπων. Μία μόνη σκέψις ἐδέσποζε τοῦ πνεύματός του : « Τὸ πεπρωμένον εἶναι κατ' ἐμοῦ. Μόλις ἐξηφανίσθη τὸ ἀπὸ δύο ἐτῶν ἐπιπροσθούν ἐμπόδιον, ἰδοὺ ἐγείρεται ἕτερον, ἔτι μᾶλλον ἀνυπέβλητον ! »

— Δι' ἐμὲ ὑποφέρει τόσον ; ἠρώτα ἑαυτὴν ἡ Ἐλενίτσα. Ἐὰν ἤμην βεβαία, ἠθελον ἐγερθῆ καὶ πορευθῆ πρὸς αὐτόν, ἐνώπιον ὄλου τούτου τοῦ πλήθους. Πλὴν δὲν ἠξέσω τίποτε δὲν ἐννοῶ τίποτε εἰμὴ ὅτι θ' ἀπέθνησκον, ὅπως καταστήσω αὐτὸν εὐτυχῆ.

Ὁ γείτων τῆς, ὅστις πρὸ πέντε λεπτῶν ἐλάλει πρὸς αὐτήν, χωρὶς αὐτὴ ν' ἀντιληφθῆ, ἀπολέσας τὸ θάρρος του, εἶπεν αὐτῇ :

— Δεσποινίς, ὑπόσχομαι νὰ σὰς φέρω αὐρίον τὸν ὠραιότερον ἀδάμαντα τῆς εὐ-

νοουμένης τοῦ Γιλδιζ - Κιόσκ, ἐὰν δυνηθῆτε νὰ μοι ἐπαναλάβητε μίαν λέξιν ἐξ ὧσων σὰς εἶπον.

— Καὶ ἐγὼ, ἀπήντησεν ἡ νεανίς, θὰ σὰς δώσω ἐκεῖνον τὸν ἀστέρα, ὅστις λάμπει ἐκεῖ μακρὰν, ἐὰν δυνηθῆτε νὰ μοι ἐξηγήσητε τὸ μυστικόν, τὸ ὅποιον ἀποροφᾷ τὴν προσοχήν μου. Συγγνώμην, κύριε.

Ἐπὶ τέλους, προσήγγιζε τὸ τέρμα τοῦ δειπνίου, τοῦ διαρκέσαντος μείζονα χρόνον ὧσων καθ' ὅλην τὴν ζῶην μετέσχον τὸ ὑλάχιστον δύο τῶν συνδαιτυμόνων. Αἱ συνδιαλέξεις ἐγένοντο ζωηραὶ, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ ψυχρότεροι ἀνῆλθον εἰς τὴν γενικὴν διαπασῶν.

Περίξ τῆς τραπέζης ἠκούετο ὁ κρότος τῶν ἀναπηδώντων πωμάτων τῶν φιαλῶν τοῦ καμπανίτου, ἐνῶ ὑψοῦντο εἰς τὸν ἀέρα πολύχροιοι πύραυλοι.

Εἰς τὴν ἀντίπεραν ἀκτὴν τοῦ Βοσπόρου, ἕτεροι πύραυλοι καὶ πυραὶ δὲν ἐβράδυνον νὰ φωτίσωσι τὸ σκότος τῆς νυκτός ἀπὸ τῶν κήπων τῆς γαλλικῆς πρεσβείας.

Μετὰ τελευταίαν πρόποσιν ὑπὲρ τῶν ὀργανωτῶν τῆς ἑορτῆς, πάντες ἠγέρθησαν. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἢ ἀπλῶς περιέργοι ἠδυνήθησαν νὰ ἀκολουθήσωσι, διὰ τοῦ βλέμματος, τὸν Μαυρίκιον, ὅστις, ὡχρὸς ὡς νεκρὸς, ἐπλησίασε τὸν κύριον Μιλτιάδου καὶ τῷ εἶπέ τι εἰς τὸ οὖς, μεθ' οἱ δύο ἄνδρες εἰσέδυσαν εἰς τὸ σκότος μικροῦ δάσους.

— Τί παράδοξα πράγματα ! εἶπε κυρία τις, παρατηρήσασα ἐκείνην τὴν μικρὰν σκηνήν. Ἀπὸ πότε οἱ ἑρασταὶ τῶν συζύγων προκαλοῦσι τοὺς συζύγους εἰς μονομαχίαν ;

— Κακὸν παράδειγμα ! εἶπεν εὐγενῶς μία λεπτὴ φωνή. Ἐὰν αὐτὸς ὁ συρμὸς γίνῃ παραδεκτός, μερικοὶ σύζυγοι θὰ ἔχωσι προκλήσεις δις τῆς ἡμέρας.

KZ

Ὁ Μαυρίκιος παρέσυρε τὸν πρόξενον, διατελοῦντά πῶς ἐν ἀπορίᾳ, ἀρκούντως μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἑορτῆς, ὅπως ἡ βεβχίος, ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ἢ ἀκούσῃ, καὶ ἤρχισε τὴν ἐπομένῃν συνδιάλεξιν.

— Συγγνώμην, κύριε, ἐὰν ἐνοχλῶ καὶ ταράττω ὑμᾶς· πλὴν δὲν δύναμαι οὐδὲ μίαν ὥραν νὰ ζῆσω πλέον εἰς ἣν εὐρίσκομαι κατὰστασιν. Ἐὰν δὲν σφάλω, εἴθε φίλος στενὸς τῆς οἰκογενείας Γεωργίου.

— Ναί, κύριε.

— Ἴσως δὲν ἀγνοεῖτε, ὅτι, ἀπρὸ ἐγνωρίσας εἰς Παρισίους τοὺς Ρεννεφῶρ. . . καὶ εἶδον ἀπὸ τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας τὴν δεσποινίδα Ἐλένην, ἐπανεύρον αὐτὴν εἰς τὴν Σμύρνην πρὸ δύο ἐτῶν καὶ ἐμνηστεύθη μετ' αὐτῆς. . .

— Καὶ ἔπειτα ; εἶπεν ὁ Θεόδωρος ἀνησυχῶς, ἀλλὰ φρονίμως φερόμενος.

— Αἱ ἐξηγήσεις αὐταί, ἐξηκολούθησεν ὁ ἰατρός, μοὶ παρέχουσιν ἀναμφιβόλως τὸ δικαίωμα ν' ἀπευθύνω ὑμῖν ἐρωτήσεις τινάς. . .

— Συγγνώμην, διέκοψεν αὐτὸν ὁ πρό-

ξενος, ἡ δεσποινίς ἔχει ἓνα θεῖον, αὐτὸν δὲν νὰ ἐρωτήσητε.

— Ὀλίγον τὸν γνωρίζω, κύριε· ἄλλως, ἐὰν σὰς εἶπω παρὰ τίνος ἐλέχθη ὅ,τι ἐπιθυμῶ νὰ ἐπαληθεύσω, θέλετε συμφωνήσει, ὅτι ὑμᾶς ἰδίως ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἐρωτήσω.

— Ὀμιλήσατε, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Θεόδωρος ἠσυχῶς καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν διότι ἐνόησε πόθεν προήρχετο τὸ κτύπημα.

— Ἡξιώσέ τις πρὸ ὀλίγου, ἐπιτρέψατέ μοι δὲ νὰ μὴ ὀνομάσω τὸ πρόσωπον, ὅτι ἡ δεσποινίς Ρεννεφῶρ φέρει ὄνομα, τὸ ὅποιον δὲν εἶνε ἰδικόν τῆς.

— Εἶνε ἀληθές, κύριε. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ τῆς. . .

Ὁ Μαυρίκιος ἔθετο τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ μετ' αὐτοῦ συνδιαλεγόμενου καὶ εἶπεν ἰκετευτικῶς :

— Ὡ ! μὴ προσθέσητέ τι περισσώτερον, κύριε. Ἦκουσα ἀπαξ τὴν ἱστορίαν καὶ μοὶ ἀρκεῖ, διότι μ' ἐκμηδενίζει καὶ με καταδικάζει ἀμειλίπως. Μέχρι σήμερον κατηγόρουν τοῦ πατρός μου ἐπὶ ὑπερβολικῇ αὐστηρότητι. . . Πλὴν τί πλέον δύναμαι νὰ ἐλπίσω ; . . Θεέ μου ! Θεέ μου ! Πῶς νὰ κατορθώσω νὰ γίνῃ ἀπαστὸς τοιοῦτος γάμος παρὰ τῆς οἰκογενείας μου, παρὰ τῶν φίλων μου, παρὰ τῆς κοινωνίας ;

— Κύριε, ἀπήντησεν ὁ πρόξενος, ἀγνοῶ τί συνέβη καὶ δὲν ἀναμιγνύομαι, πλὴν θεωρῶ ἀδίκους ὑμᾶς, τὸν πατέρα σας καὶ τὴν κοινωνίαν.

— Ἄ ! ἐὰν ἐπρόκειτο μόνον περὶ ἐμοῦ ! Ἐὰν ἐπίσης ἐγὼ ἤμην δυστυχὴς . . . ἀνευ ὀνόματος. Πλὴν τί ν' ἀποκριθῶ πρὸς τοὺς ζητήσοντάς τὸ ὄνομα τῆς μνηστῆς μου ; Εἶναι θυγάτηρ μιᾶς δυστυχῆς, μιᾶς. . .

— Ὡ ! ὦ ! εἴθε πολὺ μακρὰν τῆς ἀληθείας, κύριε ἰατρέ, εἶπεν ὁ Θεόδωρος. Τί λοιπὸν πιστεύετε ; Θὰ ἦτο δι' ἐμὲ ὀδυνηρὸν νὰ σκεφθῶ, ὅτι ἡ ἱστορία παρεμορφώθη ἐπίτηδες ὑπὸ τοῦ διηγηθέντος αὐτῆν πρὸς ὑμᾶς προσώπου.

— Μὰ τὴν τιμὴν μου, τὸ λάθος εἶναι ἰδικόν μου. Διέκοψα τὴν διήγησιν, διότι δὲν εἶχον τὸ θάρρος ν' ἀκούσω περισσώτερον.

— Εἴθε ἀνὴρ τίμιος, κύριε. Λοιπὸν, ἀκούσατε αὐτὴν τῶρα μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ γαλήνης. Δὲν εἶναι μακρὰ. Ἐπειδὴ ὅμως ἐξήρηται ἐξ αὐτῆς τὸ μέλλον δύο προσώπων, θέλω παρουσιάσει τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων ὄψιν. Ἐγνωρίσατε ἢ γνωρίζετε τὰς τρεῖς θείας τῆς δεσποινίδος Ἐλενίτσας, διότι ἡ κυρία Ρεννεφῶρ, τὴν ὁποίαν θεωρεῖτε μητέρα τῆς, δὲν ἦτο εἰμὴ θεία αὐτῆς. Πρὸ παντός, θὰ σὰς εἶπω, ὅτι κατακρίνω τὴν ψευδῆ στοργήν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἡ οἰκογένεια τῆς νεανίδος ἀνέββαλε νὰ γνωρίσῃ αὐτῇ τὴν ἀλήθειαν. Νομίζω, ὅτι τὸ ἔπραξεν ἐξ ἀλαζονείας. Τὸ ἐνεστὸς συμβᾶν καταδεικνύει τὸν κίνδυνον τῆς τοιαύτης ἀναβολῆς. Ἡ τετάρτη θυγάτηρ τοῦ κυρίου Βαρκσάιαρ ἐκαλεῖτο Μαρία. Πρὸς δυστυχίαν τῆς, ἦτο φύσις παράφορος καὶ ρομαν-

τικὴ ὅσον αἱ ἀδελφαὶ αὐτῆς ὑπῆρξαν πρακτικαὶ καὶ σοβαραὶ. Γινώσκετε, ὅτι ἡ νεαρὰ Μαρία ἠράσθη τούρκου ἀξιωματικοῦ, ὅστις κατόκει ἀπέναντι τῆς οἰκίας τοῦ πατρὸς τῆς καὶ ὠνομάζετο Δζεμίλ-Βένης, κατήγετο δ' ἐξ ἐπισήμου ὀθωμανικῆς οἰκογενείας. Προβιθασθεὶς νεώτατος εἰς τὸν βαθμὸν μὴ-ἀλάη ἦτοι, συνταγματάρχου, μετετέθη ἐκ Σμύρνης εἰς τὸ στρατιωτικὸν σῶμα τῆς Δαμασκού καὶ ὡς εἶπον ὑμῖν... δὲν ἀπῆλθε μόνος. Εἰς πᾶσαν χώραν, ἡ ἀπαγωγὴ νεάνιδος εἶναι δεινὸν οἰκογενειακὸν δυστύχημα, ἀλλ' ἡ ἀποπλάνησις χριστιανῆς παρθένου ὑπὸ τούρκου εἶναι, διὰ τοὺς εὐρωπαϊοὺς τῆς Ἀνατολῆς, γεγονός τερατώδες καὶ, ὀφείλω νὰ το ὁμολογήσω, σπανιώτατον. Ὁλόκληρος ἡ πόλις ἐβυθίσθη εἰς πένθος, οὐδεὶς δ' ἐξεπλάγη, ἰδίως οἱ γνωρίζοντες τὸν γέροντα Βαρκασάαρ, ὅτε, τὴν ἐπιούσαν, ἀνεγνώσαν εἰς τὴν ἐφημερίδα ἀγγελίαν τοῦ θανάτου τῆς νεάνιδος. Ὁ ἄκαμπτος πατήρ ἠθέλησε τοιοῦτοτρόπως ν' ἀποδείξῃ, ὅτι οὐδέποτε ἤθελε συγχωρῆσαι καὶ ὅτι δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ πλέον προφερόμενον τὸ ὄνομα τῆς κατηραμένης θυγατρὸς του. Ἡ ἀπόφασις τοῦ γέροντος ἐξετελέσθη μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον, τὸ ἀπαίσιον γεγονός ἀπεσιωπήθη καὶ ἡ δυστυχὴς ἀποπλάνηθεῖσα ἐλησμονήθη ὑπὸ τοῦ κοινοῦ, ὡς ἐὰν πράγματι ἀνεπαύετο ἐν τῷ οἰκογενειακῷ τάφῳ. Μετὰ ἔν ἔτος ἀπὸ τῆς φυγῆς τῆς Μαρίας, ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Ἐλένη, ἡ μόνη ἀγαμος ἕως τότε, ἐνυμφεύθη ἕνα Γάλλον, τὸν κύριον Ρεννεφῶρ. Ἐν τούτοις, ἐνταῦθα δ' ἄρχεται ἡ τῷ κοινῷ καὶ ὑμῖν, ὡς βλέπω, ἀγνωστὸς ἱστορία, ὁ Δζεμὴλ-Βένης καὶ ἡ σύντροφός του ἀφίκοντο εἰς τὸν τόπον τῆς νέας διαμονῆς τοῦ συνταγματάρχου, ἀπώτατον χωρίον τοῦ Ἀντιλιβάνου, καλούμενον Χασογιέδ. Οἱ κάτοικοι αὐτοῦ ἦσαν Δραῦσοι, ἀπαντες ποιμένες καὶ γεωργοί, συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἀρχηγοῦ των, ὅστις ἐνόησκει ἐπ' αὐτῶν ποῖάν τινα πατριαρχικὴν ἐξουσίαν. Ἡ Μαρία κατόκει εἰς ἄθλιον οἶκον, ὑπηρετούμενη ὑπὸ γραικῆς καθολικῆς, ἥτις, εὐτυχῶς, ἠγάπησεν αὐτὴν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Ἡ τουρκικὴ φρουρὰ, συγκειμένη ὑπὸ πεντηκοντάδος στρατιωτῶν, διοικουμένων ὑπὸ τοῦ Δζεμὴλ-Βένης, ἔμενον ἐντὸς παλαιοῦ καὶ ἡμιερειπωμένου φρουρίου, ὁμοιάζοντος μᾶλλον πρὸς εἰρκτήν. Φαντάζεσθε ὅπως ἦτο ὁ βίος τῆς δυστυχῆς φυγάδος εἰς ἐκείνην τὴν ἔρημον, ὅπου ἦτο ἠναγκασμένη νὰ συνεννοεῖται διὰ νευμάτων μετὰ καὶ αὐτῆς τῆς ὑπηρετρίδος, τῆς πιστῆς Βουρντέχ. Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ ἀνὴρ, πρὸς ὃν εἶχεν ἀφιερῶθαι, περιέβαλεν αὐτὴν διὰ πάσης στοργῆς, ἀλλὰ, μετὰ τὴν πρώτην παραφορὰν, ἡ τρομερὰ πραγματικότης κατεδείχθη αὐτῇ σαφῶς καὶ οἱ ἔλεγχοι κατεσπάραττον τὴν ἀγνὴν καὶ ἄσπιλον μείνασαν ψυχὴν τῆς. Ἡ συγχώρησις ἤθελεν ἐν μέρει παραμυθῆσαι αὐτὴν, ἀλλ' ὁ γέρον Βαρκασάαρ εἶχεν ἐπιστρέψει ἐσφραγισμένας τὰς διὰ τῶν δακρῶν τῆς βεβρεγμένας ἐπιστολάς τῆς θυγατρὸς του.

Φαντάζεσθε σεὶς πατέρα τόσο ἀκαμπτον; — Ἄ! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ὅλοι οἱ πατέρες εἶναι ἀκαμπτοι. Ἀλλὰ, κύριε, συγγνώμην δι' ὅ,τι θὰ σὰς εἶπω· αὐτὴ ἡ διήγησις μὲ βασανίζει, χωρὶς νὰ μοι φέρῃ ἀνακούφισιν. Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ καταδικάσω τὴν δυστυχῆ, ἀλλὰ δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀληθές, ὅτι ἡ θυγάτηρ τῆς...

— Σταθῆτε, ἀπήντησεν ὁ Θεόδωρος, ἄφετέ με νὰ ἐξακολούθῃσω· θὰ εἶμαι σύντομος. Σεβάσμιος καθολικὸς ἱερεὺς, ἡγούμενος πλησιοχώρου μοναστηρίου, ἔμαθεν ἐκ στόματος τῆς Βουρντέχ τὴν ὀδυνηρὰν θέσιν τῆς κυρίας τῆς. Ἐπεσκέφθη λοιπὸν ταύτην, ἀνεγνώρισε πόσον ἦτο ἀξία εὐσπλαγγίας, εἶπεν αὐτῇ παραμυθητικὸς λόγους καὶ τὴν διεβεβαίωσεν, ὅτι ὁ Θεός, ἦτον ἀκαμπτος τῶν ἀνθρώπων, ἐσυγχώρει τὰ ἀμαρτήματα. Οἱ λόγοι τοῦ ἱερέως ὑπῆρξαν διὰ τὴν δυστυχῆ προγεγραμμένην ὅ,τι εἶναι θερμὴ ἡλιακὴ ἀκτίς, αἴφνης προσπίπτουσα ἐντὸς ψυχῆς καὶ σκοτεινῆς φυλακῆς. Ἡ καρδία τῆς ἠνεώχθη εἰς τὴν ἐλπίδα καὶ ἡ ἀτυχὴς ἤλπισεν αὐτῆς εἰς τὴν συγγνώμην, τῆς ὁποίας ἐνόμιζεν ὅτι ὄφειλε διὰ παντός νὰ παραιτηθῇ.

[Ἐπεται τὸ τέλος].

ΔΜΛ.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

ΑΛΗΘΕΣ ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΜΙΚΡΑΙ ΑΣΙΑΙ

[Συνέχεια]

Ἀπὸ ἰκανοῦ χρόνου ἡ Μαρία δὲν ἐξήρχετο τοῦ οἴκου αὐτῆς ὅπως μεταβῆ εἰς τὴν πλησίον πόλιν μετὰ τῶν λοιπῶν γυναικῶν, ἐπεφόρτιζε δὲ πάντοτέ τινα τῶν συγγενῶν ἵνα προμηθεύῃ αὐτῇ πᾶν, οὐτινος εἶχεν ἀνάγκην. Σχεδὸν παρημέλησε τὰ κτήματα αὐτῆς, διότι, ἐν ᾧ ἔπρεπεν αὐτῇ, ἡ δέσποινα, νὰ ἐπιτηρῇ τὰς ἐν αὐτοῖς γινομένας ἐργασίας καὶ νὰ μαγειρεύῃ, κατὰ τὰ πατροπαράδοτα, τὴν διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ τὰς ἐργάτιδας ἡμερησίαν τροφήν, ἀνέθετεν εἰς τινα γραιὴν συγγενῆ τὴν ἐπιμέλειαν πάντων τούτων ἀντὶ καλῆς ἀμοιβῆς. Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν δὲν μετέβαλεν συνεχῶς, ὡς πρότερον, φοβούμενη μὴ βιάσκανος ὀφθαλμὸς καταστρέψῃ πᾶν ὅ,τι μετὰ τοσούτων πόθων καὶ ἐλπίδων ἐδημιουργήθη. Αἱ συμπολιτίδες γυναικες ἔβλεπον τὴν μεταβολὴν ταύτην τῶν συνθητῶν τῆς Μαρίας καὶ πολλάκις ὠμίλουν περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἀπέδιδον αὐτὴν εἰς τὸν ἀκατάβλητον πόθον, ὃν εἶχεν ἵνα ἐπανίδῃ, νεαρὰ γυνὴ αὐτῆ καὶ εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος, τὸν Δημήτριον. Φυσικῶς ἐζηγεῖτο τὸ πρᾶγμα, ἰκανοποιεῖτο ἡ περιεργία τῶν πολυπραγμόνων γυναικῶν τοῦ χωρίου καὶ καθυσόχαζε τὸ ἐπὶ στιγμὴν ἀναστατωθὲν πνεῦμά των. Οὐδεὶς ὅμως ἐνόει ὅτι οὐχὶ πόθος τοῦ ἀπόντος συζύγου ἢ ἔρωσ ἀκόρεστος, ἀλλ' ὁ φόβος, ὃν ἀορίστως ἠσθάνετο ἡ προησθάνετο ἡ Μαρία, ἐκράτει αὐτὴν μακρὰν τῶν παλαιῶν ἔξεων αὐτῆς.

Παρὰ τὴν συνθητιάν τῆς καὶ παρὰ τὰ ἔθιμα τοῦ χωρίου, ἡ Μαρία, ὑπέκρουσε εἰς

ἐπίμονον ἀπαίτησιν συγγενικῆς οἰκογενείας, κατοικούσης ἐν τῇ 20 λεπτὰ μακρὰν τοῦ χωρίου αὐτῆς κωμοπόλει, εἶχε μεταβῆ ὅπως παρασταθῆ εἰς τὸν συναπτόμενον γάμον ἀγαπητῆς αὐτῆ ὑπάρξεως· ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὑπὲρ ποτε ἦτο ὠραία ἡ σύμβιος τοῦ Δημητρίου.

Οὐ μόνον οἱ ἄνδρες ἔβλεπον αὐτὴν μετὰ θαυμασμοῦ καὶ κεχρηνοῦτες ὡς πρὸ θεότητος καλλονῆς, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ γυναῖκες ὠμολόγουν ἐν πάσῃ εὐλικρινείᾳ ὅτι οὐδέποτε εἶδον ὠραιότεραν τῆς Μαρίας γυναῖκα. Ἡ δὲ σεμνότης καὶ μετριοφροσύνη τῆς νεαρᾶς γυναικὸς καὶ τὸ εὐπροσῆγορον εἰς οὐδεμίαν τῶν ὁμοφύλων ἔδιδε λαβὴν πρὸς φθόνον καὶ κακολογίαν. Καὶ ἔληξεν ὁ γάμος καὶ ἐπέστρεφεν οἰκαδὲ μετὰ καὶ ἄλλων τινῶν συγχωρίων. Ἡ Μαρία, διερχομένη πρὸ τῆς τουρκικῆς συνοικίας τῆς γειτονικῆς κωμοπόλεως, εἶχε παρατηρήσει ὅτι ἀρειμάνιός τις Τούρκος εἶδεν αὐτὴν καὶ ἐξηκολούθει νὰ τὴν βλέπῃ ἀσκαρδαμυκτί. Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἔκαμε νὰ σταματήσῃ τὸ ἐν τῷ σώματι αὐτῆς κυκλοφοροῦν αἷμα καὶ ἠσθάνθη ψυχομένας τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ ἐνόμισεν ὅτι θὰ πάθῃ ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας. Ἀλλ' εὐτυχῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀντήχησε σχεδὸν εἰς τὰ ὠτά της γέλωσ τοσοῦτον ἡχηρὸς καὶ ἀφελῆς τῶν συνοδευουσῶν αὐτῇ γυναικῶν, ὥστε ἀπεσπάσθη βιαίως ὁ νοῦς αὐτῆς καὶ μετ' ὀλίγον, ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐθυμίας τοῦ γάμου, ἐλησμονήσῃ καὶ Τούρκον καὶ βλέμμα. Ἐσκέπτετο μόνον ἐνίοτε τὴν μικρὰν κόρην καὶ τὸν μακρὰν σύζυγον καὶ ἤσχετο ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς νὰ ἦσαν παρόντα καὶ τὰ προσφιλῆ αὐτῇ ταῦτα ὄντα.

Εἰς τὸν χορὸν δὲν ἔλαβε μέρος ἡ Μαρία, οὐδ' ἠδύνατο νὰ ἀπαίτησῃ τις τοῦτο, διότι αἱ Ἕλληνίδες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύνανται νὰ χορεύσωσιν ἐν γάμοις ἢ ἐν ἄλλαις διασκεδάσεσιν ἀπόντος τοῦ συζύγου εἰς τὴν ζένην. Ἐπιτρέπεται μὲν αὐταῖς νὰ μεταβαίνωσιν εἰς γάμους συγγενικῶς ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ συζύγου, ἀλλὰ μόνον ὅπως παρευρεθῶσιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅπως χορεύσωσιν. Ἐάντις τούτων ἠθελε τολμήσει νὰ παραβῆ τὰ τεθεσπισμένα, σύσσωμον αὐτὸ τὸ γυναικεῖον φύλον κατεξάνιστατο καὶ κατεδικάζε τὴν πρὸς τὸν ἀπόντα ἄνδρα ὀλιγωρίαν τῆς συζύγου.

Ἀλλ' ὅποια φρίκη κατέλαβε τὴν Μαρίαν, ὅτε, ἐξεληθῶσα τῆς οἰκίας τῶν νυμφίων ὅπως ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἰδικὴν τῆς, συνήτησε καὶ πάλιν τὸν ἀπηνῆ διώκτην τῆς! Μῦς, ἀμέριμνος ἐξεληθὼν τοῦ κρησφύγτου αὐτοῦ καὶ εὐρεθεὶς αἴφνης πρὸ λεγεῶνος ὄλης αἰλούρων, δὲν θὰ ἐφοβεῖτο τόσο, ὅσον ἐφοβήθη ἡ Μαρία, ὅμα ἀνακαλύψασα ὅτι παρηκολούθει αὐτὴν τὸ βλέμμα τοῦ Τούρκου ὡς ἀποτρόπαιον Ἐρινύος.

Ἡ μυθολογομένη κεφαλὴ τῆς Μεδοῦσης δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν ἀπολιθώσῃ πλειότερον. Διὰ μιᾶς τοσαῦται σκέψεις εἰσώρμησαν εἰς τὸν ἐγκέφαλον τῆς ἀτυχῆς, ὥστε ἐνόμισε πρὸς στιγμὴν ὅτι

διαρρηγνύεται τὸ κρηνίον αὐτῆς. Τί δὲ ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἐν ἡ εὐρίσκετο θέσει; Αὐτῆ, ἀσθενῆς γυνή, μόνη καὶ μακρὰν τοῦ συζύγου της; Ἐνόμισεν ὅτι ἀφεύκτως ἐσήμανεν ἡ τελευταία αὐτῆς ὥρα. Ἐσκέφθη νὰ ἀνακοινώσῃ τοὺς φόβους αὐτῆς εἰς τοὺς συνοδοιπόρους του, ἀλλ' ἐκρατήθη, καὶ ἵνα μὴ κινήσῃ τυχὸν τὸν γέλωτα αὐτῶν, καὶ ἵνα μὴ ἀνωφελῶς ἴσως ταράξῃ τὴν ἡσυχίαν καὶ τῶν ἄλλων. Διειροήθη ὅτι ἦτο πολὺ πιθανὸν καὶ νὰ τὴν ἐμπαίξωσιν ὅτι τὸ πῆρε πολὺ ἀπάνω της νὰ νομίζῃ, ὅτι ὁ πλουσιώτατος υἱὸς τοῦ Μπέη, ὅστις ἠδύνατο διὰ τοῦ ἀμετρήτου πλοῦτου αὐτοῦ, ἀποκτηθέντος, εἶναι ἀληθές, διὰ σειρᾶς κακουργιῶν καὶ βιαιοπραγιῶν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, νὰ φέρῃ εἰς τὸ χαρῆμίον του τὰς ὠραιότερας τῶν γυναικῶν, ὅσαι εὐρίσκονται ὑπὸ τὸν ἥλιον, χάριν τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ του, ὁ ὑπερήφανος υἱὸς τοῦ Μπέη ἠδύνατο νὰ καταδεχθῆ νὰ ρίψῃ τὸ βλέμμα ἐπὶ Χριστιανῆς, ἥτις, ὅσον ὠραία καὶ ἂν ἦναι, δὲν δύναται νὰ παραβληθῆ πρὸς συνήθη τινὰ καλλονὴν γυναικὸς Γεωργιανῆς. Ἡ σκέψις αὕτη ἐκράτησε τὴν Μαρίαν καὶ οὐδὲν εἶπεν· ἐφάνη μάλιστα ζωηρὰ καὶ εὐθυμος, οὐδεὶς δὲ ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ἢ διακρίνῃ τὸν σκώληκα, ὅστις ἐσωτερικῶς καὶ βαθέως κατέτρωγε τὰ ὠραῖα καὶ ῥοδόχροα κατὰ τὸ φαινόμενον μῆλα τῶν παρειῶν αὐτῆς!

* *

Ἡ Μαρία εἶδε καλῶς, καὶ καλῶς ἀντελήφθη τὸ βλέμμα τοῦ Τούρκου. Πολλάκις ἤκουσε νὰ γίνηται λόγος ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ περὶ τῶν Τούρκων, καὶ ἤρξατο σκεπτομένη. Ἐνεθυμήθη ὅτι ἄλλοτε, πρὸ χρόνων, αἱ Χριστιαναὶ δὲν ἠδύναντο ἀκινδύνως νὰ ἐξέρχωνται τοῦ οἴκου αὐτῶν, ἀλλ' ἀφ' ἱκανῶν ἐτῶν ἱκανὴν ἐλευθερίαν εἶχαν· καὶ ὑπεβλέποντο μὲν καὶ πάλιν, ἀλλὰ δὲν διέτρεχον καὶ φανερὸν κίνδυνον. Ἐπειτα δὲ ἡ φρόνησις ὑπηγόρευε νὰ μὴ εὐρίσκωνται μόναι ποτέ, ἀλλὰ πάντοτε καθ' ὁμίλους. Εἰς τὴν πόλιν, τὸ Κάστρο, ὅπου ἐπλεόναζε τὸ τουρκικὸν στοιχεῖον, οὐδέποτε μετέβαινον νέαι γυναῖκες. Ἐφρόντιζον νὰ προμηθεύωνται ἐκ τοῦ τσαρσίου ὅ,τι ἤθελον διὰ μέσου τῶν γραιῶν καὶ ἄλλων συμπατριωτῶν αὐτῶν. Ἀπαξ μόνον τὰ κοράσια μετέβαινον εἰς τὸ Κάστρο, ὅτε προέκειτο, νὰ ἐτοιμασθῶσι διὰ τὸν γάμον καὶ τότε μετέβαινον ἐν μεγάλῃ πληθῆϊ ὁμηλικῶν, μετὰ πομπῆς γαμηλίου. Ἡ Μαρία, ἔχουσα τετραγαμμένην τὴν διάνοιαν, ἀνεπόλει πᾶν ὅ,τι δυσάρεστον εἶχεν ἀκούσει ποτέ, καὶ τοῦτο, ἂν καὶ προυξέει αὐτῇ ἀληθῆς, τὴν εὐχαρίστει ὁμως. Ὁ Δημήτριος, ἐτοιμαζόμενος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν γενέτειραν, ἔκρινε περιττὸν νὰ γράψῃ συνεχῶς εἰς τὴν Μαρίαν, ἀφ' οὗ μετ' ὀλίγων μῆνας, Θεοῦ θέλοντος, θὰ εὐρίσκετο παρ' αὐτῆ. Τί θὰ εἶχε νὰ τῇ εἶπῃ, ἂν καὶ εἰς τὰς παραμονὰς τῆς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀναχωρήσεώς του τῇ ἔγραψεν; Ἐφρόνει ὅτι θὰ ἐγίνετο ποθεινότερος, ἂν ἐπὶ τινὰ χρόνον διέκοπτε

τὴν ἀλληλογραφίαν του. Ἐν τούτοις ἡ Μαρία καὶ συνεχῶς ἔγραψε καὶ τακτικῶς ἐπληροφορεῖτο περὶ τοῦ Δημητρίου· εὐρίσκε δὲ καθ' ἑαυτὴν λίαν εὐλογον τὴν ἀμέλειαν ταύτην τοῦ Δημητρίου, διότι ἐσκέπτετο ὅτι, ἀπησχολημένος ὑπὸ τῶν ἐργασιῶν του καὶ τῆς ἐπανόδου του, δὲν θὰ εἶχε τὸν ἀποχρῶντα καιρὸν ἵνα γράψῃ. Οὕτω δικαιολογούμεν πολλάκις καὶ τὰς μᾶλλον ἀδικαιολογήτους πράξεις τῶν προσφιλῶν ἡμῖν προσώπων. Ἐλυπεῖτο διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην τοῦ Δημητρίου, ἀλλὰ δὲν δυσηρεστεῖτο, ἐξηγοῦσα αὐτὴν ὑπὲρ ἑαυτῆς. Ἐφρόνει ὅτι ὅσον ἀραιότερον ἐλάβθανεν ἐπιστολὰς τοῦ συζύγου αὐτῆς, τοσοῦτον προσήγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ, ἀπ' ἐναντίας ἐκάστη ἐπιστολὴ προσήγγιζε μὲν αὐτὸν πνευματικῶς, ἀλλ' ἀπεμάκρυνε σωματικῶς.

[Ἐπειτα συνέχεια].

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

Ἡ ΚΥΡΙΑ ΡΟΣΖΙΑΚΛΕΝ

Ἱστορικὸν γαλλικὸν διήγημα.

Εἶδον πολλὰ ὠρολόγια εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Νάντης, ἀλλ' οὐδαμοῦ εἶδον ὁμοιον. Ἡ θήκη του ἦτο ἐκ ξύλου καρυᾶς, ἐντὸς δ' αὐτῆς κύκλωψ ἠδύνατο νὰ κατακλιθῆ. Ὁ Παλῦφημος εἶχεν ἓνα μόνον ὄφθαλμὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου καὶ τὸ ὠρολόγιον τοῦ μπάρμπα - Φρανσετώ εἶχεν ἓνα ἐν τῷ μέσῳ τῆς γαστέρας—ὄφθαλμὸν μέγιστον, στρογγύλον ὡς ὄφθαλμὸν βοῦς, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο κινούμενον τὸ ἐκ χαλκοῦ πρασινωπὸν ἐκκρεμές τοῦ ὠρολογίου. Ἡ πλαξὶ αὐτοῦ ἦτο μεγίστη, περιεστεμμένη διὰ ποικιλοχρῶν ῥόδων, ὅποια βλέπομεν ἐπὶ τῶν παλαιῶν φαβεντιανῶν σκευῶν τοῦ Στρασβούργου.

Τὰ δώδεκα κυανᾶ ἀραβικὰ ψηφία ἐφαίνοντο ὡς ἀνάγλυφα ἐπὶ τῆς λευκῆς πλακῆς, οἱ δὲ μεγάλοι καὶ εἰς ἀγκιστρωτὰ ἀκόντια ἀπολήγοντες δεῖκται ὁμοίαν πρὸς ἀκτίνας ἀνεμοδείκτου. Ἦσαν δ' αὐτοὶ οὗτοι ἀνεμοδείκται, διότι ἐβάδιζον κατ' ἀρέσκειαν, ὅτε μὲν βραδέως, ὅτε δὲ τροχάδην. Πολλάκις διέτρεχον διάστημα τετάρτου ὥρας ἐντὸς πέντε λεπτῶν καὶ ἀκολούθως ἴσταντο, ὅπως ἀναπαυθῶσιν ὅταν δ' ἀφικνοῦντο εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς πλακῆς, ἠκούετο καταχθόνιος δούπος, θόρυθος μετακινουμένων ἀλύσεων καὶ ἐκκωφαίνων ἤχος κωδῶνων.

— Ὅριστε, ἔλεγεν ὁ μπάρμπα - Φρανσετώ, τὸ ὠρολόγι μου πάλιν ἐτροχαλιζέται! Αὐταῖς ἡ σφαίραις, ὅπου μπηκάν εἰς τὸ σύστημά του, τὸν καιρὸν τοῦ μεγάλου πολέμου, τοῦ ἐχάλασαν τὴν κεφαλὴν.

— Πῶς! ἠρώτων αἱ γείτονες, τὸ ὠρολόγι σας εἶναι τόσο παλαιόν; Διηγῆσου μας τὴν ἱστορίαν, μπάρμπα - Φρανσετώ.

Ὁ δ' ἀγαθὸς ἄνθρωπος, φλύαρος ὡκίσσα, δὲν περιέμενε νὰ τον παρακαλέσωσιν, ἀλλὰ, ἐξάγων τοῦ θυλακίου του, πληρῶν καὶ ἀνάπτων βραδέως παλαιῶν καπνοσύριγγα, ἤρχιζε τὴν διήγησίν του ὡς ἐξῆς:

* *

— Πρέπει εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς νὰ σκεῖσιν ὅτι ἡ Φραγκίσκη—οὕτως ἐκάλετο ὠρολόγιόν του—καὶ ἐγὼ εἴμεθα συνομηλικοί. Ὁ πατήρ μου τὸ ἐχάρισεν εἰς τὴν μητέρα μου τὴν ἡμέραν τῆς βαπτίσεώς μου· ἦτο χαϊδιάρης ὁ καλὸς ἄνθρωπος καὶ κάθε φορὰ ποῦ ἡ μητέρα μου ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον παιδίον, ἐπρόσθετεν εἰς τὸ οἰκοκυριό του κανὲν νέον ἐπιπλὸν ἢ σκεῦος. Τοῦτο τοῦ συνέβη δώδεκα φοραὶς εἰς τὴν ζωὴν του.

Ἦτο λοιπὸν τὸ 1793, ἤμουν ἔνδεκα χρόνων καὶ το ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη, ὡσὰν χθές. Δὲν ὠμιλοῦσαν δι' ἄλλο εἰμὴ διὰ τοὺς φιλοβασιλικούς ἀνάρτας καὶ διὰ τοὺς ἐπαναστάτας καὶ μάλιστα οἱ φιλοβασιλικοὶ μὲ τὰς φωναὶς των, μὲ τὰ ἀγρία πρόσωπά των καὶ μὲ τὰ παράδοξα ἐνδύματά των μᾶς ἔκαμνον μέγαν φόβον. Ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀνσῆς εἶχαν φύγει εἰς τὴν Νάντην διὰ ν' ἀποφύγουν τὰς καταπίσεις τῶν Βανδεανῶν.

Ἦτο πολὺ μεγάλῃ ἔλλειψις ψωμιοῦ καὶ κρέατος· οἱ εὐγενεῖς ἀγόραζαν τὸ σιτάρι καὶ το ἔκρυπταν εἰς τὸ δάσος Μωμεσόν· μὲ ὀλίγα λόγια ἀπεθαιναμεν ἀπὸ τὴν πείναν. Ἡ μητέρα μου ἤθελε ν' ἀφήσωμεν τὴν πόλιν, ἀλλ' ὁ πατέρας μου, ὁ ὅποτος ἦτο πατριώτης, δὲν ἠθέλησε.

Ἐνα πρῶτὸ τοῦ Δεκεμβρίου ἦλθεν εἰδησις πῶς ἔφθαναν οἱ φιλοβασιλικοὶ. Βγαίνω εἰς τὴν θύραν τοῦ σπητιοῦ μας καὶ τοὺς βλέπω ποῦ ἀνέβαιναν τὸ Ποτερώ μὲ βῆμα πορείας, σκούζοντες σὰν κολασμένοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες μαζύ, ὅλοι κουρελιασμένοι, ξυπόλυτοι, μὲ πρόσωπα κατὰμαυρα καὶ μὲ τὰ μαλλιά των ριγμένα εἰς τὰς πλάταις των.

Ἦσαν πραγματικοὶ λησταί! Τόσον ἐφοβήθηκα, ὥστε ἐμβῆκα εἰς τὸ σπητί μας καὶ ἐκλείσα τὴν θύραν μὲ τὴν ἀμπάραν. Ἡ μητέρα μου ἠθέλησε ν' ἀνοίξῃ, διότι ἐσυμπαθοῦσε μὲ τὸ κόμμα των, ἀλλ' ὁ πατέρας μου δὲν το ἐσυγχώρησεν. Εἶπεν: «ἄφησέ με ἡσυχον μὲ τοὺς φιλοβασιλικούς σου» καὶ ἡ μητέρα μου ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, χωρὶς νὰ βγάλῃ τσιμουδιά.

Εἰς τὸ μεταξὺ τοῦτο, ἀπερνοῦσαν ἀπὸ τὰ παράθυρά μας, φωνάζοντες: «Εἰς τὸν Λεῖγνα». Μερικοὶ ἀπ' αὐτοῦς ἔφεραν σαβίνας, ἄλλοι τράβα, ἄλλοι βαρέλλας, καὶ ὀλίγοι μετέφεραν λέμβους ἐπάνω εἰς διευθέτας κανονίων· ἔμελλον νὰ διαβοῦν τὸν Λάγκρα διὰ νὰ πᾶνε εἰς τὴν Βανδέαν.

Ἐξῆρνα, μία γυναῖκα πολὺ νέα, μὲ κεφαλὴν μαρκεσίας, κτυπᾶ τὴν θύραν μας.

Ἡ μητέρα μου ὠφελῆται ἀπὸ μίαν μικρὰν ἀπροσεξίαν τοῦ πατέρα μου καὶ τῆς ἀνοίγει.

— Σώσατέ μου τὴν ζωὴν, ἀγαθὴ μου γυναῖκα, εἶπεν ἐκείνη πρὸς τὴν μητέρα μου· οἱ κνῆροι ἤλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ κατασφάζουσι τοὺς Βανδαυνοὺς.

Καὶ ἦτο ἀληθινόν. Οἱ δρόμοι ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ πεζοῦς καὶ ἐπίππους στρατιώτας, οἱ ὅποιοι ἐσπᾶθιζαν καὶ ἐτουφέκιζαν ὅποιον ἀπαντοῦσαν.

— Ὅχι ληστὰς εἰς τὸ σπῆτί μου, εἶπεν ὁ πατέρας μου πρὸς τὴν κυρίαν, δὲν ἔχω διάθεσιν νὰ μοῦ σπᾶσουν τὸ κρανίον διὰ σᾶς. Φύγετε τὸ ὀργηροῦτερον.

Ἡ μητέρα μου ἔλαβε μέρος δι' ἐκείνην, ἐπαρακάλεσεν, ἔκλαψε καὶ ἐπέτυχεν ν' ἀποπλίσῃ τὸν πατέρα μου.

Ποῦ νὰ κρύψωμεν τὴν δυστυχῆ; Δὲν εἶχαμεν παρὰ ἓνα δωμάτιον μονάχα εἰς τὸ ἰσόγειον καὶ ἐν ὑπερῶν ἀδείο. Ἐκεῖ ποῦ ὁ πατέρας μου ἐσκέπτετο, ἡ μαρκεσία — διότι τέτοια ἦτο — τοῦ εἶπε, ἐνῶ τοῦ ἐπαρουσίαζε ἐν δέμα χαρτιῶν :

— Δὲν μ' ἐνδιέφερε νὰ σώσετε τὴν ζωὴν μου, ἀλλ' αὐτὰ τὰ ἔγγραφα.

Φαίνεται ὅτι θὰ τὰ εἶχε ἐμπιστευθῆ εἰς αὐτὴν ἢ Δὲ λὰ Ροσζιακλὲν, ὅταν ἐμελλε ν' ἀπεράσῃ τὸν Λεϊγρηα.

Ἡ μητέρα μου τὰ ἔλαβεν ἀπὸ τὰ χεῖρα της χωρὶς νὰ εἰπῆ λέξιν καὶ τὰ ἔκρυπεν εἰς τὰ προσκέφαλα τοῦ κρεββατιοῦ. Δὲν εἶχε φθάσει σχεδὸν νὰ τα κρύψῃ, ὅπου ἀρχισαν νὰ κτυποῦν τὴν θύραν μας με κοπάνους τουφεκιῶν.

— Ἀνοίξατε, πολῖται, μᾶς ἐφώναζαν.

Ἦσαν οἱ κνῆροι, ὅπου ἐρευνούσαν τὰ σπῆτια διὰ νὰ βεβαιωθοῦν πῶς δὲν ἦσαν κρυμμένοι λησταί. Ὁ πατέρας μου ἐνόησε τὸν κίνδυνον ποῦ ἔτρεχεν ἐκείνη ἡ κυρία καὶ ἡμεῖς μαζύ της, ἀνοίξε τὴν θύκην τοῦ ὀρολογιοῦ, ἔσπρωξε μέσα εἰς αὐτὴν τὴν κυρίαν καὶ τὴν ἔκλεισε πάλιν με ὀρμήν, λέγοντας : «Μὴ κουνηθῆτε!» Ἐπειτα ἔτρεξεν εἰς τὴν θύραν, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἀνοίξαμεν με τὴν πρώτην πρόσκλησιν, τὸ πλῆθος καὶ οἱ στρατιῶται τὴν ἔρριξαν κατὰ γῆς καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἀδειασαν τὰ τουφέκια των. Ἀκόμη ἐρωτῶ τὸν ἑαυτόν μου πῶς κανεῖς μας δὲν ἐπληγώθηκε· φαίνεται πῶς θὰ ἐπυροβόλησαν εἰς τὸν ἀέρα, διότι ὄλαις ἢ σφαιραῖς ἐκτύπησαν εἰς τὴν πλάκα τοῦ ὀρολογιοῦ. Κυτταξέτε· φαίνονται ἀκόμη ἡ τρύπαις. Καταλαμβάνετε τί θὰ ἐδοκίμασεν ἐκεῖ μέσα ἡ μαρκεσία. Τὸ ὀρολόγι ὁμως ἐσταμάτησε καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἐπεριπάτησε πλέον σωστὰ ...

*
**

Μὲ ὅλα αὐτὰ ὁ πατέρας μου δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του.

Μόλις εἶδε τοὺς στρατιώτας, ὅπου ὤρμησαν εἰς τὸ σπῆτί μας, ἐξεκρέμασε τὸ καπέλλο του, ὅπου εἶχεν ἐπάνω τὸ ἐθνόσημο με τὰ τρία χρώματα, καὶ κινῶντας αὐτὸ εἰς τὸν ἀέρα :

— Ζήτω ἡ Δημοκρατία! ἐφώναξε.

— Πολὺ ἀργά, πολῖται, τοῦ εἶπεν ἓνας ἀξιωματικός. Διατί λοιπὸν δὲν ἀνοίγετε; Ἀναμφιβόλως θὰ ἔκρυπτες ληστὰς.

Ὁ πατέρας μου τὸν ἐκύτταξε καλὰ εἰς τὰ μάτια, ἐσταύρωσεν ὑπερήφανα τὰ χεῖρα του καὶ εἶπε :

— Διὰ ποιὸν μὲ πέρνεις;

Αὐτὸ τὸ θάρρος του εἰς τὸ ψῆμα ἔκαμεν ἐντύπωσιν. Ὁ ἀξιωματικός ἠσύχασεν, εἶπε λόγια παρηγορητικὰ εἰς τὴν μητέρα μου, ὅπου ἐκαθότανε σὲ μία ἀκρὴ καὶ μ' ἔσφιγγε δυνατὰ 'ς τὴν ἀγκαλιὰ της καί, ἀφοῦ ὠμίλησε διὰ διάφορα πράγματα με τὸν πατέρα μου, τοῦ εἶπε :

— Λοιπὸν, πολῖται, ἀφοῦ εἶσαι τόσον καλὸς πατριώτης, σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ ὑποδείξῃς μίαν ἀσφαλῆ οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ διανυκτερεύσῃ ὁ στρατηγός.

— Τὸ 'δικό μου σπῆτι, ἂν θέλῃς· ἡ γυναῖκά μου καὶ ἐγὼ θὰ λάβωμεν μεγάλην εὐχαρίστησιν νὰ τοῦ παραχωρήσωμεν τὸ κρεββάτι μας... δὲν εἶναι ἔτσι, νοικοκυρά μου;

Ἡ μητέρα μου βέβαια δὲν ἦτο αὐτῆς τῆς γνώμης, διότι ἐσυλλογίζετο τὴν θέσιν τῆς δυστυχισμένης τῆς μαρκεσίας, ἀλλὰ δὲν ἔφερε καμμίαν δυσκολίαν εἰς τὸν πατέρα μου.

— Εἴμεθα λοιπὸν σύμφωνοι, ἀπεκρίθη ὁ ἀξιωματικός. Ὑπάγω νὰ εἰδοποιήσω τὸν στρατηγὸν καί, μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, θὰ εἴμεθα ἐδῶ. Ἀληθινά, ἐὰν ἡ πολιτικὴ ἡδύνατο νὰ μᾶς ἐτοιμάσῃ μίαν καλὴν σοῦπαν;

— Δὲν ἔχομεν παρὰ κραμβιὰ μονάχα!

— Ἀριστα. Ἐγὼ θὰ σᾶς φέρω καὶ λίπος καὶ θ' ἀπεράσωμεν ἐξαιρέτα. Σεῖς, εἶπε εἰς τοὺς στρατιώτας, πηγαίνετε εἰς τὸν λόχον· ἓνας φθάνει νὰ βοηθήσῃ τὴν οἰκοκυράν.

Τὸ πιστεύω πῶς ἔφθανε· ἦτο μάλιστα καὶ περιττός.

Τώρα πῶς νὰ κάμωμεν διὰ νὰ βγάλωμεν τὴν μαρκησίαν ἀπὸ τὴν θύκην; Ἄν ἐπαρουσιάζετο εἰς τὸ σπῆτι, τὸ φέριμό της καὶ τὰ σχισμένα καὶ λερωμένα φορέματά της θὰ τὴν ἐπρόδιδαν· διὰ ν' ἀλλάξῃ φορέματα οὔτε λόγος δὲν ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ, διότι ἡ μητέρα μου ὅ,τι εἶχε τὸ ἐφοροῦσε καὶ κλέφτη δὲν ἐφοβότανε· νὰ τὴν ριζώμῃ 'ς τὸ δρόμο, καὶ ἂν ἀκόμη εἶχαμεν εὐκαιρίαν, θὰ ἦταν καταπάτησις τῆς φιλοξενίας καὶ ὁ πατέρας μου δὲν θὰ το ἔκανεν οὔτε ἂν τὸν ἔδεναν ἐμπρὸς 'ς τὸ κανόνι.

Ἐσυζήτησαν σιγαλὰ, διὰ νὰ εὔρουν τρόπον, ἀλλὰ τίποτε. Τότε κατέγιναν νὰ ἐτοιμάσουν τὸ φαγητὸν τοῦ στρατηγοῦ. Ὁ πατέρας μου ἐπαρακάλεσε τὸν στρατιώτην νὰ φέρῃ νερὸν ἀπὸ τὴν βρύσιν καί, ὡς ποῦ νὰ ἐπιστρέψῃ, ὁ πατέρας μου ἔτρεξε 'ς τὸ ὀρολόγι.

— Μὴ κουνηθῆτε, κυρία, εἶπε 'ς τὴν μαρκησίαν, ἀλλῶς εἴμαστε ὅλοι χαμένοι. Καθὼς ἀκούσατε ἀπὸ τὸν ἀξιωματικόν, θὰ ἔλθῃ ἐδῶ ν' ἀπεράσῃ τὴν νύκτα ὁ στρατηγός. Ἀφοῦ δειπνήσῃ, ἡμεῖς θὰ στρώσωμεν νὰ πλαγιασώμεν κατὰ γῆς διὰ νὰ τοῦ δώσωμεν τὸ κρεββάτι μας, τότε λοιπὸν ἀνοίγετε σιγὰ - σιγὰ καὶ ἀναπαύεσθε πλησίον μας. Τὸ πρῶτ' βλέπομεν, τί θὰ κάμωμεν. Τὸ φαγητό σας θὰ

σᾶς τὸ δώσω ἀπὸ τὴν τρύπαν τοῦ ὀρολογιοῦ καὶ δι' αὐτὸ θὰ σπᾶσω τὸ ὑαλί της.

Μὲ μιὰ γροθιά ὁ πατέρας μου ἔσπασε τὸ ὑαλί, ἡ μητέρα μου ἔδωκε 'ς τὴν μαρκησίαν ἓνα κάθισμα καὶ ἡ θήκη τοῦ ὀρολογιοῦ ἐκλείσθη πάλιν.

*
**

Ἐπειτα ἀπὸ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας ἤλθεν ὁ στρατηγός με τὴν ἀκολουθίαν του.

— Καλησπέρα, πολῖται, εἶπε, προχωρώντας σιμὰ 'ς τὸν πατέρα μου· ἂν δὲν γνωρίζῃς τὸν Βεστερμάν, σοῦ τὸν παρουσιάζω.

— Ὁ Βεστερμάν! ὁ τρομερὸς Μαγεντιανός! ἡ φρίκη τῶν ἀνταρτῶν! ποία τιμὴ δι' ἐμέ, στρατηγέ μου, νὰ σᾶς δεχθῶ 'ς τὸ σπιτί μου!

— Πάγει, καλὰ, ἀνδρεῖέ μου, φθάνουν αἱ φιλοφρονήσεις.

Ὁμιλῶντας, ἔκαμε τὸν γύρον τοῦ δωματίου, ἐζήτησε συγχώρησιν ἀπὸ τὴν μητέρα μου διὰ τὴν ἐνόχλησιν; μ' ἐπῆρε ἀπὸ τὴν μητέρα μου διὰ τὴν ἐνόχλησιν, μ' ἐπῆρε ἀπὸ τὸν βραχίονα καὶ μ' ἐσήκωσε 'ψηλά, ἐκάθισεν ἐμπρὸς 'ς τὴν φωτιὰ, ἐσηκώθη, ἐπεριπάτησε με μεγάλα βήματα εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ βλέποντας εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὸν τοῖχον τοῦ ἀπέναντι σπητιοῦ, ἓνα σωρὸν πτώματα βανδαυνοῦν, εἶπεν εἰς τὸν ὑπασπιστὴν του :

— Ἀστραπὴ τοῦ Θεοῦ! δὲν ἤξεύρω ἂν ἐσφάξαμεν ἀρκετοὺς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ληστὰς, ἀλλ' οἱ οὐσάροι μου ἐκόπιασαν πολὺ 'ς τὴν δουλειὰ σήμερον. Τί δυστυχία νὰ μὴ φθάσω δύο ὥρας ἐνωρίτερα! οὔτε ἓνας θὰ διέφευγεν. Ἡ Ροσζιακλὲν ἠμπορεῖ νὰ καυχηθῆ, ὅτι ἐγλύτωσεν εὐθηνά... Μπᾶ! αὔριον δὲν σώζεται.

Ἐπειτα ἐπέστρεψε 'ς τὴν φωτιὰ, ἔβγαλε τὰ ὑποδήματά του, ἐξάπλωσε τὰ γυμνά του πόδια εἰς τὴν πυρωσιὰ καὶ ἐδιασκέδαζε νὰ ἔξανάπτη τὴν φωτιὰ. Ἐγὼ τὸν ἐκύτταξα καλὰ καὶ δι' αὐτὸ μοῦ ἐμεινεν ἡ ἐντύπωσις του. Ἦτο χονδροδεμένος καὶ μεσαίου ἀναστήματος, τὸ βλέμμα του ἦτο σκληρόν, ἡ φωνὴ του βαρεῖα καὶ τὰ σχήματά του ἐπιβλητικὰ· τὸ πρόσωπον καὶ τὸ φέριμόν του εἰδειχαν πῶς εἶχαν ἐνεργητικότητα ὄχι κοινὴν. Ποτὲ δὲν εἶδα ὀραϊότερον στρατιώτην. Ὅσον ἐκράτησε τὸ δεῖπνον, ἦτο εὐθυμότερος, μολονότι πολὺ κουρασμένος. Ἡ σοῦπα τοῦ ἐφάνη ἐξαιρετὴ· εἶπε 'ς τὴν μητέρα μου ἓνα πλῆθος εὐγενικῶν λόγων διὰ τὴν μαγειρικὴν της καὶ διὰ τὸ παιδί της. Ἐγὼ ἐκαμάρινα, ἔπρεπε νὰ μ' ἐβλέπατε!

Ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐβλεπε τὸ ὀρολόγι του καὶ ἐκύτταζε τὸ 'δικό μας.

— Τὸ ὀρολόγι σας δὲν δουλεύει; ἐρώτησε τὸν πατέρα μου.

— Ἐφοβήθηκε τοὺς βασιλικούς, στρατηγέ μου· ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἐσταμάτησε.

— Πρέπει νὰ το διορθώσῃς, πολῖται, διότι τὸ ἰδικόν μου δὲν πηγαίνει σωστὰ

καὶ πρέπει εἰς τὰς εἴς νὰ εἶμαι σηκωμένους.

Ἡ μητέρα μου ἔγινεν ὡχρὰ ὅταν πεθαμένη καὶ ὁ πατέρας μου ἐσηκώθη διὰ νὰ μὴ δείξῃ πῶς ἐταράχθη· ἔπειτα ἡσύχασε καὶ ἀπεκρίθη :

— Ἀκούστε, στρατηγέ μου, δὲν σὰς συμβουλεύω νὰ ἐμπιστευθῆτε εἰς τ' ὄρολόγι μου, ἀλλὰ προτιμῶ νὰ δανεισθῶ ἓνα ἀπὸ τὸν γείτονά μου, τὸν ὄρολογᾶν... ἔπειτα ἐγὼ σηκῶνομαι τακτικὰ εἰς τὰς πέντε καὶ μὴν ἔχετε φόβον, σὰς ὑπόσχομαι νὰ σὰς ἐξυπνήσω.

Ὁ πατέρας μου δὲν εἶχε τελειώσει καλὰ τὴν ὀμιλίαν του, ὅπου ἡ μαρκησία ἄρχισε νὰ βήχῃ δύο τρία βηξήματα ξηρὰ ξηρὰ, ὅταν νὰ ἔβγαϊναν ἀπὸ φέρετρον. Ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα ἐπάγωνε μέσα εἰς τὴν θήκη καὶ τὸ κρῦο καὶ ὁ φόβος τὴν ἔπνιγαν. «Τώρα τὴν πάθαμε», εἶπε μέσα τοῦ ὁ πατέρας μου, καὶ διὰ νὰ σκεπᾶσθαι τὸν βήχα τῆς μαρκησίας, ἄρχισε νὰ βήχῃ καὶ αὐτός· ἡ μητέρα μου ἔκαμε τὸ ἴδιο, καὶ ἐγὼ τοὺς ἐμιμήθηκα, ὥστε διὰ ἓνα λεπτό τῆς ὥρας ἦτο μία συναυλία ἀπὸ βήχα.

— Καλέ, εἶπεν ὁ Βεστερμάν ἔς τὴν μητέρα μου, μήπως ἐβάλατε καμμιά γάτα μέσα ἔς τὴ σούπα καὶ σὰς ἔπιεσε ἀπὸ τὸν λαιμόν; Πιέτε μίαν σταλιά, βροντῆ τοῦ Θεοῦ!

— Μὴ δίδετε προσοχή, στρατηγέ μου, ἀποκρίθηκε ὁ πατέρας μου· κάθε ποῦ φάμε σούπα μὲ ξύγκι μᾶς πιάνει βήχας.

— Ἄλλοῦ νὰ κόβης αὐταῖς τῆς ψευτιάς, ὁμολογήστε καλλίτερα πῶς θέλετε νὰ πιῆτε.

Ὁ Βεστερμάν ἐπῆρε ἓνα μπουκάλι καὶ ἐγέμισε τὰ ποτήρια.

— Εἰς τὴν ὑγείαν σας, φίλοι!

— Στὴν ἰδικὴν σας, στρατηγέ μου!

— Στὴν ἰδικὴν σας, μητερίτσα!

Ἡ μαρκησία ἄρχισε νὰ ἔξανασθῆναι... καὶ ὁ πατέρας μου ὁμοίως.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἶπεν ὁ Βεστερμάν, κυττάζων τὸ ὄρολόγι, κάτι εἶναι ἐκεῖ μέσα... Κάτι μου κρύπτεις, πολίτα.

— Ἀστεῖξοσθε, στρατηγέ μου;

— Δὲν ἀστείζομαι καθόλου... Ἄνοιξέ μου αὐτὸ τὸ ὄρολόγιον.

Ὁ πατέρας ἄρχισε νὰ προφασίζεται, νὰ διαμαρτύρεται, νὰ τραυλιζῆ καὶ ἐκινδύνευε νὰ τα χάσῃ ἐντελῶς, ὅταν ἡ μητέρα μου, μὲ τὴν θαυμασίαν ἐτοιμότητα πνεύματος τῶν γυναικῶν, τοῦ ἐφώναξε, σηκωθεῖσα ἀπὸ τὸ κάθισμά της :

— Ἄνοιξε λοιπόν, βάλκα, ἀφοῦ τὸ ζῆτῆ ὁ στρατηγός!

— Εὐγε, πολίτις, εὐγε! εἶπεν ὁ Βεστερμάν· νά, ἔτσι μιλοῦν!

*
**

Ὁ πατέρας μου ἔγινε κατακόκκινος καὶ ἐφοβήθηκε τὴν μητέρα μου μὲ τὸν γρόνθον του. Ὁ στρατηγός ἔλαβε μέρος διὰ τὴν μητέρα μου καὶ αὐτὴ ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Μὲ ὀλίγα λόγια, τὰ πράγματα

εἶχαν ἔμπεδευθῆ, ὅταν ἐκτύπησαν τὴν θύραν μας.

— Ἐμπρός!

Ἐμβῆκεν ἓνας ἀξιωματικὸς καταταραχμένος.

— Στρατηγέ μου, εἶπεν εἰς τὸν Βεστερμάν, ὁ στρατηγός Μαρσὼ σὰς παρακαλεῖ νὰ δράμητε· εἶναι φόβος νέας ἐπιθέσεως ἐκ μέρους τῶν ἀνταρτῶν ἢ φρουρᾶ τῆς Δεβραὶ κατελήφθη αἰφνιδίως καὶ ἐσφάγη.

— Κεραινὸς τοῦ Θεοῦ! ποτὲ λοιπόν δὲν θὰ τελειώσωμεν μὲ αὐτοὺς τοὺς ληστές; Δόστε μου τὰ ὑποδήματά μου... τώρα θὰ ἴδωμεν!

Ὁ, τι εἶπε καὶ ἔγινε. Ὁ στρατηγός ἐβγήκε ἔξω μὲ τὸν ὑπασπιστὴν του καὶ ἄφησε μόνον ἓνα σκοπὸν ἔς τὴν θύραν, διότι ἐσκόπευε νὰ ἐπιστρέψῃ.

Ὁ πατέρας μου ἔτρεξεν ἀμέσως ἔς τὸ ὄρολόγι· ἡ μαρκησία ἦτο παγωμένη· ἔβηκε ποῦ ἔλεγες πῶς θὰ σπᾶσθαι τὸ στήθος της.

— Ἀναιβῆτε γρήγορα ἔς τὸ ὑπερῶν, κυρία· σὲ ὀλίγον θὰ σὰς φέρωμεν φαγητὸν καὶ σκεπᾶσματα.

Ἡ μητέρα μου ἔβγαλε τὸ μάλλινον σάλι της καὶ τὸ ἔρριπεν ἐπάνω της.

— Καλοῖ μου ἀνθρώποι, εἶπεν ἡ μαρκησία, τί κακὸν σὰς προξενῶ!... Ἐὰν ἤξευρα...

— Μὴ λέγετε τέτοια λόγια, κυρία, εἶπεν ὁ πατέρας μου, ἀλλὰ προσπαθεῖτε μονάχα νὰ μὴ βήχετε.

Μόλις εἶχε λάθει θέσιν εἰς τὸ ὑπερῶν μὲ ὀλίγα κάρβουνα ἀποκάτω ἀπὸ τὰ ποδάρια της καὶ ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Βεστερμάν ἦλθε πίσω, χωρὶς νὰ κτυπήσῃ τὴν θύραν διὰ νὰ ζητήσῃ τὸν μανδύαν καὶ τὸν σάκκον τοῦ στρατηγοῦ καὶ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πατέρα μου πῶς ὁ στρατηγός δὲν θὰ ἐκοιμάτο ἔς τὸ σπῆτί μας.

Τὰ στρατεύματα ἔφρουγαν ἀπὸ τὴν Ἀσένις καὶ ἐβάδιζαν εἰς τὰ βόρεια μέρη, ὅπου ὁ Φλεριότος εἶχεν ἀποσυρθῆ μὲ τὰ λείψανα τοῦ βανδαϊκοῦ στρατοῦ.

— ὦ! τί θεῖα Πρόνοια! ἐφώναξεν ἡ μητέρα μου καὶ ἐγονάτισε.

— Καὶ τί τρομάραις μᾶς ἐπροξένησες μὲ τὴν μαρκησίαν σου! ἐπρόσθεσεν ὁ πατέρας μου.

Τότε ἔκλεισαν τὴν θύραν, ἐκάλεσαν τὴν μαρκησίαν καὶ κατέβη ἀπὸ τὸ ὑπερῶν, τῆς ἔδωκαν φαγητὸν καὶ, ἀφοῦ συνῆλθεν ὀλίγον, τῆς ἐτοίμασαν νὰ κοιμηθῆ.

Τὸ πρῶτ' ἐσηκώθη μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ἐφίλησε τὸν πατέρα μου καὶ τὴν μητέρα μου καὶ ἀνεχώρησε, ἀφοῦ ἄφησε ἐπάνω ἔς τὴν θερμάστρα ἓνα μικρὸν βάλαντιον μὲ χίλια φράγκα.

Ἐλησμόνησε νὰ μᾶς εἴπῃ τὸ ὄνομά της, ἀλλ' ὁ πατέρας μου πάντοτε ἐπίστευε πῶς εἶχε κρύψει μέσα ἔς τὸ ὄρολόγι τοῦ τὴν μαρκησίαν Δὲ λὰ Ροσζικλέν».

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Συγδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὰ «Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα» κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν. Φύλλα προηγούμενα εὐρίσκονται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ ἡμῶν εἰς πάντα τὰ Ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, καὶ τοῖς κ.κ. Ἀνταποκριταῖς ἡμῶν.

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΜΑΛ...

μετεκομίσθη ἐν τοῖς νεοδημητοῖς καταστήμασι τοῦ κ. Παπούδωφ, ἐν ὁδῷ Προαστείου, ἀριθ. 10, ἐναντι τοῦ κήπου τῆς οἰκίας Ρικᾶκη καὶ παραπλευρῶς τῆς μεγάλης οἰκίας Μαυρομιχάλη.

ΕΞΕΔΟΘΗ ΠΡΩΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΩΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1890

κομψότατον, καλλιτεχνικώτατον, ἀπαράμιλλον τὸ εἶδος του, πλούσιον εἰς ὕλην, ποικιλίαν, εἰκόνας, χάριν, πρωτοτυπίαν.

Σελίδες 450, πικνότηται.—Συνορράται 50.—Θέματα καὶ διατριβαὶ ὑπὲρ τὰς 80, ὅλα ἐπίκαιροι, κοινωνικώτατοι, χαριτωμένοι, μαγευτικά.—Εἰκόνας 40 Εὐρωπαϊκώταται.—Μουσικὴ τοῦ Παύλου Καρρέρη κλπ.

Τὸ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ τοῦ κ. Σκόκου ἀντιπροσωπεύει ἐν σμικρῇ τὴν σύγχρονον φιλολογικὴν κίνησιν τῆς Ἑλλάδος.

ΤΙΜΑΤΑΙ διὰ τὰς Ἀθήνας :

Χαρτόδετον φρ. 3. — χρυσοδέτον φρ. 4.

Διὰ τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὸ Ἐξωτερικόν

Χαρτόδ. φρ. 3,50 — χρυσοδ. φρ. 4,50.

Πωλεῖται παρ' ἡμῶν καὶ ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν εἰς πάντα ἐμβάζοντα τὸ ἀντίτιμον Πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ βιβλιοπωλείου καὶ τυπογραφείου τῆς «Κορίνθης».

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Ἐν τῷ γραφεῖῳ ἡμῶν ὑπάρχει χειρόγραφος κατάλογος Μυθιστορημάτων, δεδεμένων τῶν πλείστων, τοῦ Δουμᾶ, Μοντεπέν, Ρισβούργ, Βελῶ Τερᾶλ, κτλ. Τὰ μυθιστορήματα ταῦτα αποτελοῦσιν ἀληθῆ Μυθιστορηματικὴν Βιβλιοθήκην, πωλοῦνται δὲ εἴτε ὅλα ὁμῶς ἢ καὶ χωριστά. Μεταξὺ τῶν μυθιστορημάτων τούτων ὑπάρχει ὀλόκληρος ἡ σειρά τῶν «Δραμάτων τῶν Παρισίων», συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς «Ὁραίας Ἀνθοκόμου», καὶ πλείστα ἄλλα σπάνια καὶ δυσεύρετα μυθιστορήματα.

MAGAZINE ILLUSTRÉ

DE LA FAMILLE

Paraît à Paris le 5 et le 20 de chaque mois

PRIX DES ABONNEMENTS :

Six mois: fr. 9. — Un an: fr. 16.

(Συγδρομηταὶ ἐγγράφονται παρ' ἡμῶν).